

**ევროპის კულტურული
მემკვიდრეობის პარანიე
ორგანიზაციის პროდუქტების
ექსპორტის თავისებურებები**

giz

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

EU-GEORGIA
BUSINESS COUNCIL

თბილისი 2011

ევროპავშირი-საქართველოს პიზესაპატი

გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება (GIZ) არის გერმანიის ფედერალური სანარმო, რომელიც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მთვრობას ეხმარება განვითრებაზე

ორიენტირებულ საერთაშორისო თანამშრომლობაში ეკონომიკის მდგრადი განვითარების მიზნით დასახული ამოცანების განხორციელებაში. GIZ მრავალი მიმართულებით საქმიანობს და მოიცავს როგორც ეკონომიკური განვითარებისა და დასაქმების ხელშეწყობას, ასევე სახელმწიფო მმართველობის გაუმჯობესებასა და ფემოკრატიის განვითარებას, მშვიდობის, უსაფრთხოებისა და რეკონსტრუქციის ხელშეწყობას, სამოქალაქო კონფლიქტების დაძლევას, სურსათის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას, ჯანდაცვისა და პროფესიული განათლების ხელშეწყობას, გარემოსა და რესურსების დაცვის საკითხებს. www.giz.de

ევროკავშირი-საქართველოს ბიზნესსაბჭო (EUGBC) ქართული და ევროპული კომპანიების მიერ 2006 წლის დასაწყიში, ბრიუსელში, არაკომერციული იურიდიული პირის ფორმით დაფუძნდა. საბჭოს საქმიანობის ძირითად მიმართულებებს საქართველოსა და ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს შორის ინვესტიციებისა და სავაჭრო ბრუნვის ზრდის ხელშეწყობა წარმოადგენს. www.eugbc.net

მესამე ქვეყნებიდან ევროპაში გაზარჩევ როგორც ული პროდუქტების ეძსართის თავისებურები

SPECIFIC ISSUES OF THE EXPORT OF THE ORGANIC PRODUCTS FROM THIRD COUNTRIES TO THE EU MARKET

ავტორები: კონსტანტინ ზალდასტანიშვილი
იოსებ ნანობაშვილი

Authors: Konstantin Zaldastanishvili
Ioseb Nanobashvili

ევროკავშირი-საქართველოს ბიზნესსაბჭო (EUGBC) მადლობას უხდის ბიოლოგიურ მეურნეობათა ასოციაცია „ელკანას“, წინამდებარე პუბლიკაციის მომზადების პროცესში განეული დახმარებისთვის.

სარჩევი

1.	შესავალი	3
2.	ორგანული პროდუქტების წარმოების წესები ევროკავშირში	6
3.	ორგანული წარმოების კონტროლის სისტემა ევროკავშირში	14
4.	ორგანული წარმოების საკითხებზე მომუშავე ორგანოები ევროკავშირში	18
5.	ორგანული პროდუქტების შეფუთვის, მარკირების ტრანსპორტირების და დასაწყობების წესები ევროკავშირში	19
6.	ევროკავშირის ბაზარზე მესამე ქვეყნებში წარმოებული ორგანული პროდუქტების იმპორტის წესები.....	24
დანართი № 1	პუბლიკაციის მომზადებისას გამოყენებული ევროკავშირის საკანონმდებლო დოკუმენტები.....	34
დანართი № 2	რეალიზატორის დეკლარაციის ფორმა (Model of Vendor Declaration)	35
დანართი № 3	სასუქისა და ნიადაგის გამაუმჯობესებლების ჩამონათვალი, რომელთა გამოყენება დაშვებულია ორგანულ წარმოებაში	36
დანართი № 4	დოკუმენტური დადასტურების (სერტიფიკატის) ფორმა (Model of Documentary Evidence).....	38
დანართი № 5	ინსპექტირების სერტიფიკატის ფორმა (Model of Certificate of Inspection)	39
Summary	Specific Issues of the Export of the Organic Products from Third Countries to the EU Market.....	41

[გვიანდებოდა](#) ესროსავილის პაჟარზე მოტანული კრიდურების ესარჩევის მათები

1. შესავალი

ევროკავშირის კანონმდებლობით ორგანული პროდუქტი¹ წარმოადგენს სოფლის მეურნეობის პროდუქციას (სურსათი და საკვები), რომლის პირველადი წარმოებისა და შემდგომი გადამუშავების, შეფუთვის, შენახვის, ტრანსპორტირების, ეტიკეტირებისა და რეალიზაციის წესები შეესაბამება ევროკავშირის კანონმდებლობით დადგენილ წარმოებისა და სერტიფიცირების მოთხოვებს. ორგანულად მიიჩნევა პროდუქტი, რომლის სასოფლო-სამეურნეო შემადგენლების მინიმუმ 95% ორგანული წარმოების წესების შესაბამისად არის წარმოებული.

ორგანული პროდუქტები, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, უნდა ინარმოებოდეს მექანიკური და ბიოლოგიური პროცესების გამოყენებით, გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების² ან მათგან მიღებული ინგრედიენტების გამოყენების გარეშე.

ორგანულ წარმოებას XX საუკუნის პირველ ნახევარში, dირითადად გერმანიაში, გაერთიანებულ სამეფოსა და შვეიცარიაში დაედო საფუძველი. თუმცა, ორგანული წარმოებისადმი რეალური ინტერესი მხოლოდ XX საუკუნის 80-იან წლებში გამოიკვეთა.

ორგანული პროდუქტების წარმოების საკანონმდებლო ჩარჩოს შექმნა ერთ-ერთმა პირველმა ევროკავშირმა დაიწყო. ორგანული პროდუქტების შესახებ ევროკავშირის პირველი რეგულაცია (ევროკავშირის საბჭოს 1991 წლის 24 ივლისის №2092 რეგულაცია), ევროკავშირის წევრი ქვეყნების სოფლის მეურნეობის მინისტრებმა 1991 წელს დაამტკიცეს. ამის შემდეგ ორგანული პროდუქტების წარმოებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის კანონმდებლობა მუდმივი დახვეწის პროცესშია. წინამდებარე პუბლიკურის მომზადებისას გამოყენებული ორგანული პროდუქტების წარმოებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის საკანონმდებლო დოკუმენტების ჩამონათვალი და შესაბამისი ინტერნეტ-მისამართები, რომლებზეც ამ დოკუმენტების ტექსტების ნახვა შესაძლებელი, №1 დანართშია მოცემული.

¹ ევროკავშირის რეგულაციების თანახმად, ტერმინები - ორგანული პროდუქტი და ორგანული წარმოება ტერმინების — ბიოპრილუქტისა და ბიონარმებისა, ასევე ეკოპრილუქტისა და ეკონარმების სისტემებია. ამასთან, ევროკავშირის წევრი სხვადასხვა ქვეყნები მოდიფიცირებული არგანული პროდუქტის და ორგანული წარმოებას აღსანიშნავად განსხვავებულ ტერმინებს იყენებონ. ყველა ეს ტერმინი მოცემულია ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის დასართვში. საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობა იყენებს ტერმინებს ბიოპრილუქტი და ბიონარმება.

² განეტიკურ და მოდიფიცირებული ორგანიზმი ისეთი ორგანიზმია, რომლის გენეტიკური მასალა შეცვლილია არაბურებრივი (თანმედროვე ბოლოგენოლოგიის) მეთოდების გამოყენებით.

ევროკავშირში ორგანული პროდუქტების წარმოება XX საუკუნის 90-იანი წლებიდან ზრდის ტენდენციით ხასიათდებოდა. ასე მაგალითად, თუ 1985 წელს ორგანული პროდუქტების წარმოება ევროკავშირში მხოლოდ 100 ათას ჰქეტარს, ანუ ევროკავშირში ათვისებული სასოფლო-სამეურნეო მთლიანი ფართობის მხოლოდ 0,1%-ს მოიცავდა, 2002 წელს ამ მაჩვენებელმა 4,4 მლნ. ჰქეტარი, ანუ ათვისებული სასოფლო-სამეურნეო მთლიანი ფართობის 3,3%, 2005 წელს - 3,6%, ხოლო 2007 წელს - 4,1% შეადგინა. ორგანული პროდუქტების წარმოებისათვის ევროკავშირში ათვისებული სასოფლო-სამეურნეო მთლიანი ფართობის ზრდის ტენდენციებზე ისიც მიუთითებს, რომ, თუ ორგანული პროდუქტების წარმოებისათვის ევროკავშირში ათვისებული სასოფლო-სამეურნეო მთლიანი ფართობი 2007 წელს, 2006 წელთან შედეარებით, 5,9%-ით გაიზარდა, ამ მაჩვენებლის ზრდამ 2008 წელს, 2007 წელთან შედარებით, 7,4% შეადგინა.

საგულისხმოა, რომ XXI საუკუნის დასაწყისში, ევროკავშირის სოფლის მეურნეობის ერთიანი პოლიტიკის (Common Agricultural Policy - CAP) რეფორმის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ამოცანას წარმოადგენდა ისეთი წარმოების განვითარების ხელშეწყობა, როგორებიც გარემოს დაცვაზე პოზიტიურ გავლენას ახდენენ. ამ თვალსაზრისით, ორგანული პროდუქტების წარმოება სოფლის მეურნეობის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა. ორგანული პროდუქტების წარმოების ხელშეწყობის მიზნით, ევროკავშირის სოფლის მეურნეობის ერთიანი პოლიტიკის ფარგლებში, ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ფერმერებისთვის წახალისების სხვადასხვა მექანიზმები შემუშავდა, პირდაპირი ფინანსური დახმარებისა და ორგანულ პროდუქტებზე ფასების რეგულირების მნიშვნელოვანი მექანიზმების (price support mechanisms) ჩათვლით.

ევროკავშირში ორგანული პროდუქტების წარმოების კუთხით არსებული მდგომარეობის საფუძვლიანი შესწავლის მიზნით, ევროკამისიამ 2003 წელს, ევროკავშირის წევრი ქვეყნების, ევროკავშირის ინსტიტუტებისა და სხვა დაინტერესებული სუბიექტების მონაწილეობით, აქტიური კონსულტაციები დაიწყო. კონსულტაციების მიზანს, ორგანულ პროდუქტებთან დაკავშირებით, გრძელვადიანი პოლიტიკის შემუშავება და ამ პოლიტიკის ბაზაზე, ევროკავშირის სოფლის მეურნეობის ერთიან პოლიტიკაში ორგანული პროდუქტების შესაძლო როლის შესახებ სტრატეგიული ხედვის ჩამოყალიბება წარმოადგენდა. 2004 წლის იანვარში, ამ საკითხთან დაკავშირებით, ევროკავშირში ღია მოსმენა გაიმართა. ამ პერიოდისათვის, როდესაც ევროკავშირი ჯერ კიდევ 15 წევრი ქვეყნისაგან შედგებოდა, ორგანული პროდუქტების წილი ევროკავშირის ბაზაზე მხოლოდ 2%-ს შეადგენდა. ჩატარებულმა გამოკვლევებმა ცხადყვეს, რომ ევროკავშირის მომხმარებლებისთვის ორგანული პროდუქტების შეძენის მთავარ მოტივი

ვაციას ჯანმრთელობისა და პროდუქტის გემოს ფაქტორები, ხოლო ორგანული პროდუქტების შეძენაზე თავის შეკავების მთავარ მოტივაციას - პროდუქტების მაღალი ფასი და ორგანული პროდუქტებისადმი მომხმარებელთა დიდი ნაწილის უნდობლობა წარმოადგენდა. ბევრ მომხმარებელს მიაჩნდა, რომ სხვაობა ორგანული და არაორგანული პროდუქტების ხარისხს შორის არ არსებობდა. მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად ევროკომისამ ერთ-ერთ გადაუდებელ ღონისძიებად მიიჩნა ორგანული პროდუქტების უპირატესობების შესახებ ევროკავშირის მომხმარებელთა ინფორმირებულობის ამაღლება. თუმცა, უმთავრეს ამოცანად მაინც ევროკავშირის წევრ ქვეყნებში ორგანული პროდუქტების წარმოებასთან დაკავშირებული სტანდარტების და კონტროლის სისტემების ჰარმონიზაცია განისაზღვრა.

ევროკომისის მიერ 2003–2004 წლებში ჩატარებული ინტენსიური კონსულტაციების საფუძველზე შემუშავდა ევროკავშირში ორგანული პროდუქტების წარმოების განვითარების 21-საფეხურიანი სამოქმედო გეგმა³, რომელიც 2004 წლის ივნისში გამოქვეყნდა და შემდეგ სამ ძირითად რეკომენდაციას იძლევა:

- ორგანული პროდუქტების შესახებ მომხმარებელთა ინფორმირებულობის ამაღლება და ორგანული პროდუქტების შეფუთვაზე (მესამე ქვეყნებიდან იმპორტირებული ორგანული პროდუქტების ჩათვლით) ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის შესაბამისი ლოგოს გამოსახვის სტიმულირება;
- ორგანული პროდუქტების წარმოებისადმი საზოგადოებრივი მხარდაჭერის შემდგომი მობილიზება, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებში ორგანული პროდუქტების წარმოების ეროვნული სამოქმედო გეგმების შემუშავებისა და ორგანული პროდუქტების წარმოების შესახებ სამეცნიერო კვლევის განვითარების გზით;
- ევროკავშირი ირგანული პროდუქტების წარმოების ერთიანი სტანდარტების, ასევე, ევროკავშირში ორგანული პროდუქტების იმპორტისა და კონტროლის ერთიანი წესების შემდგომი დახვეწა; ორგანული პროდუქტების წარმოების გამჭვირვალობისა და ორგანული პროდუქტების მიმართ მომხმარებელთა ნდობის ამაღლება; ამ მიზნით, სამეცნიერო და ტექნიკური რჩევების კომიტეტების შექმნა.

ევროკომისის ხსენებული სამოქმედო გეგმით, სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან ერთად, იმ საკანონმდებლო და სტრუქტურული ცვლილებების განხორციელების აუცილებელობაც განისაზღვრა, რომლებიც ევროკავ-

³ სამოქმედო გეგმის ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0415:FIN:EN:PDF>

შირის ბაზარზე ორგანული პროდუქტების ექსპორტიორი **მესამე ქვეყნების⁴** და ორგანული პროდუქტების წარმოების ინსპექტიორებაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების აღიარების წესებს უკავშირდება.

აღსანიშნავია, რომ ევროკავშირი ორგანული პროდუქტების ცველაზე დიდი და ამავე დროს მთელი რიგი სტანდარტებითა და ნორმებით მკაცრად რეგულირებული ბაზარია. ორგორც გამოკვლევებმა ცხადყვეს, ევროკავშირის ბაზარზე ორგანულ პროდუქტებზე მოთხოვნა ყოველწლიურად დაახლოებით 10–15 %-ით იზრდება.

2. ორგანული პროდუქტების წარმოების ცენტრი ევროკავშირში

ევროკავშირის კანონმდებლობის მიხედვით, ორგანული პროდუქტის წარმოების პროცესში ბუნებრივ გარემოზე ადამიანის მინიმალურ ზემოქმედება უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი.

ორგანული პროდუქტების წარმოების ძირითად წესებსა და პრინციპებს ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაცია განსაზღვრავს. სწორედ ამ დოკუმენტმა დაუდო საფუძველი ორგანული პროდუქტების წარმოების წესების ევროკავშირის ერთიანი საკანონმდებლო ჩარჩოს შექმნას ორგორც მცენარეული, მეცხოველეობისა და აკვაკულტურის პროდუქტებისათვის (ცელურად მზარდი მცენარეული პროდუქტებისა და წყალმცენარების მოპოვების ჩათვლით), ასევე გადამუშავებული სურსათის (ღვინის ჩათვლით), ცხოველთა საკვებისა და ორგანული საფუარისთვის.

ევროკავშირის კანონმდებლობის შესაბამისად, **ორგანული წარმოება** წარმოადგენს სოფლის მეურნეობის პროდუქციის (სურსათისა და ცხოველთა საკვების) წარმოების, გადამუშავებისა და რეალიზაციის ისეთ სისტემას, რომელიც ეფუძნება გარემოს დაცვას, ბიოლოგიური მრავალფეროვნებისა და ეკოლოგიური ბალანსის შენარჩუნებას, ბუნებრივი რესურსების ეფექტურ გამოყენებას, ცხოველებისათვის ისეთი პირობების შექმნას, როგორიც არ ეწინააღმდეგება მათ ბუნებრივ განვითარებას, ისეთი საწარმოო მეთოდების გამოყენებას, როგორებიც უზრუნველყოფენ იმ მომხმარებლების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, რომლებიც უპირატესობას ანიჭებენ ბუნებრივი ნივთიერებებიდან და ბუნებრივი პროცესების

⁴ მესამე ქვეყნები წარმოადგენენ იმ ქვეყნებს, რომლებიც ევროკავშირის წევრები არ არიან.

გამოყენებით დამზადებულ პროდუქტებს. მარტივად რომ ვთქვათ, ორგანული წარმოება არის სასოფლო-სამეურნეო სისტემა, რომელიც წარმოების ბუნებრივ ციკლს ეფუძნება და უზრუნველყოფს მომხმარებლისათვის ახალი, გემრიელი და საღი საკვების მიწოდებას.

ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაცია კრძალავს ორგანულ პროდუქტებში გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების და ონიზმებული რადიაციული ელემენტების გამოყენებას. პროდუქტი არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს ორგანულად, თუ იგი შეიცავს გენეტიკურად მოდიფიცირებულ ორგანიზმებს, იმ შემთხვევის გარდა, თუ გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების შემცველი ინგრედიენტები პროდუქტში წინასწარი განზრახვის გარეშე მოხვდნენ და გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების წილი ამ ინგრედიენტებში 0,9%-ზე ნაკლებია.

საგულისხმოა, რომ ევროკავშირის რეგულაციებით დაშვებულ გამონაკლის შემთხვევაში, როდესაც ბიზნესოპერატორი⁵ ორგანული პროდუქტების წარმოებისას იყენებს არაორგანული წარმოშობის სასოფლო-სამეურნეო ინგრედიენტებს (რომელთა საერთო რაოდენობაც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, არ უნდა აჭარბებდეს სასოფლო-სამეურნეო ინგრედიენტის 5%-ს), ამ ინგრედიენტების მომწოდებელს უნდა მოსთხოვოს ე.წ. რეალიზატორის დეკლარაციის (Vendor Declaration) წარდეგენა, რომლითაც ეს უკანასკნელი ადასტურებს, რომ მის მიერ რეალიზებული პროდუქტები არ შეიცავს გენეტიკურად მოდიფიცირებულ ელემენტებს და გამოთქვამს თანხმობას, რომ საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისმა მაჟონტროლებელმა ორგანოებმა შეამოწმონ ამ დეკლარაციის აუთენტიკურობა. რეალიზატორის დეკლარაციის ფორმა წინამდებარე პუბლიკაციის № 2 დანართშია მოცემული.

ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის II ნაწილში მოცემულია ორგანული წარმოების მიზნები და ზოგადი პრინციპები.

ორგანული წარმოების მიზნებია:

- სოფლის მეურნეობაში ისეთი მდგრადი მართვის სისტემის შექმნა, როგორიც:
- ✓ ხელს უწყობს და აუმჯობესებს წიადაგის, წყლის, მცენარეების და ცხოველების ჯანმრთელობასა და მათ შორის ბალანსს;

5.ბიზნესოპერატორი წარმოადგენს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელიც, პასუხისმგებელია უზრუნველყოფას მის დაქვემდებარებით არსებული, ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებული საქმიანობის ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან თავსებადობა.

- ✓ ხელს უწყობს ბიოლოგიური მრავალფეროვნების მაღალი დონის შენარჩუნებას;
- ✓ უზრუნველყოფს ენერგიისა და ბუნებრივი რესურსების გონი-ვრულ გამოყენებას;
- ✓ ითვალისწინებს ცხოველებისათვის ისეთი პირობების შექმნას, როგორიც არ ეწინააღმდეგება მათ ბუნებრივ განვითარებას;
- მაღალი ხარისხის პროდუქტების წარმოება;
- საკვებისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ისეთი ფართო სპექტრის ნარმოების ხელშეწყობა, როგორიც აკმაყოფილებს მომხმარებელთა მოთხოვნას, პროდუქტების ისეთი მეთოდებით ნარმოებასთან დაკავშირებით, როგორებიც არ აზიანებენ გარემოს, ასევე ადამიანის, მცენარეთა და ცხოველთა ჯანმრთელობას.

ორგანული წარმოება უნდა ეფუძნებოდეს შემდეგ პრინციპებს:

- ეკოლოგიურ სისტემებზე და ბუნებრივ რესურსებზე დაფუძნებული ბიოლოგიური პროცესების გამოყენება;
- თესლბრუნვა, როგორც მეურნეობის შიდა რესურსების ეფექტური გამოყენების წინაპირობა;
- პროდუქტის ნარმოების პროცესში გარედან შემოტანილი სასოფლო-სამეურნეო საბრუნვი საშუალებების, მათ შორის, მეცხოველოებაში ახტიბიოტიკებისა და საკვები დანამატების გამოყენების მაქსიმალური შეზღუდვა;
- ქიმიური სინთეზით მიღებული საშუალებების გამოყენების მკაცრი შეზღუდვა;
- გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების ან მათგან მიღებული ინგრედიენტების გამოყენების აკრძალვა;
- მეურნეობის შიდა რესურსების მაქსიმალური გამოყენება, მაგალითად, ცხოველების საკვების ადგილზე წარმოება და ნაკელის გამოყენება სასუქის ნარმოებისთვის;
- მცენარეთა და ცხოველთა სახეობების შერჩევისას დაავადებებისადმი მათი მედეგობისა და ადგილობრივ გარემოსთან მათი ადაპტაციის გათვალისწინება;
- ცხოველების მოშენების ბუნებრივი გარემოს შექმნა და მათი უზრუნველყოფა ორგანული საკვებით;
- მეცხოველეობის ისეთი მეთოდების გამოყენება, როგორიც შეესაბამება სხვადასხვა სახეობის ცხოველების ბუნებრივ მოთხოვნილებებს.

ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის III ნაწილი ისეთი სახის ორგანული პროდუქტების წარმოების ზოგად წესებს ეხება, როგორებიცაა: ცხოველები, მცენარეები, წყალმცენარეები და

წყლის ცხოველები. ამ წესებს, დეტალურად, ევროკომისიის 2008 წლის 5 სექტემბრის № 889 რეგულაციის II ნაწილი განმარტავს. ხენებულ რეგულაციებზე დაყრდნობით, ქვემოთ სხვადასხვა სახის პროდუქტების ორგანული წარმოების ზოგადი წესებია მოცემული.

ორგანული მცენარეული პროდუქტების წარმოებისას გათვალისწინებნული უნდა იყოს შემდეგი წესები:

- ორგანული მეცენარეობა უნდა ეფუძნებოდეს ნიადაგის დამუშავებისა და მცენარეთა კულტივაციის ისეთ მეთოდებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ როგორც ნიადაგის ნაყოფიერების შენარჩუნებასა და ამაღლებას, ასევე ნიადაგში ბიოლოგიური მრავალფეროვნების ზრდას;
- ნიადაგის ნაყოფიერება და ბიოლოგიური აქტიურობა მრავალწლიანი თესლბრუნვით უნდა იქნეს შენარჩუნებული და გაზრდილი;
- სასუქისა და ნიადაგის გამაუმჯობესებლების, ასევე მცენარეთა დაცვის საშუალებების შეტანა მკაცრად განსაზღვრული ნორმების დაცვით უნდა ხდებოდეს. ევროკომისიის 2008 წლის 5 სექტემბრის № 889 რეგულაცია განსაზღვრავს სასუქისა და ნიადაგის გამაუმჯობესებლების ჩამონათვალს, რომელთა გამოყენება ორგანულ წარმოებაში მხოლოდ აუცილებელობის ფარგლებშია დაშვებული (იხ. წინამდებარე პუბლიკაციის №3 დანართი). შესაბამისად, ბიზნესოპერატორმა უნდა იქნიოს ამ აუცილებლობის დოკუმენტური დადასტურება. რაც შეეხება ორგანულ წარმოებაში დაშვებულ მცენარეთა დაცვის საშუალებებს, ისინი ევროკომისიის 2008 წლის 5 სექტემბრის №889 რეგულაციის II დანართშია მოცემული;
- ნიადაგში ორგანული სასუქის შეტანის შემთხვევაში, აზოტის ნორმა არ უნდა აღემატებოდეს წელიწადში 170 კგ-ს 1 ჰექტარზე;
- ნიადაგის გასაუმჯობესებლად დასაშვებია მიკროორგანიზმების გამოყენება;
- მცენარეთა მოყვანის მეთოდები უნდა უზრუნველყოფდნენ გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილებას ან მინიმიზაციას;
- ველურად მზარდი მცენარეული პროდუქტების მოპოვება შეიძლება ჩაითვალოს ორგანულ წარმოებად, თუ:
 - ✓ ველურად მზარდი მცენარეული პროდუქტების მოპოვებამდე მინიმუმ სამი წლის განმავლობაში მოპოვების ტერიტორია არ დამუშავებულა ნივთიერებებით, რომელთა გამოყენებაც ნება-დართული არ არის ორგანულ წარმოებაში (იხ. ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის მე-16 მული);
 - ✓ ველურად მზარდი მცენარეული პროდუქტების მოპოვება უა-

რყოფითად არ იმოქმედებს მოპოვების გარემოს ბუნებრივ სტა-
ბილურობაზე ან ამ გარემოში მცენარეთა სახეობების შენარჩუ-
ნებზე.

ორგანული ცხოველური პროდუქტების წარმოებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს შემდეგი წესები:

- ორგანული მეცხოველეობისას ყურადღება უნდა მიექცეს იმ ჯი-
შების შერჩევას, რომლებიც ადგილობრივ გარემოსთან ადაპტა-
ციას შეძლებენ და დაავადებების მიმართ მედეგები იქნებიან;
- ცხოველი უნდა დაიბადოს და გაიზარდოს ორგანულ მეურნეობა-
ში;
- არაორგანული წესით გაზრდილი ცხოველები მეურნეობაში, გა-
მრავლების მიზნით, მხოლოდ განსაზღვრული პირობების დაცვით
შეიძლება იქნან შეყვანილი;
- პერსონალი, რომელიც ცხოველებს უვლის უნდა ფლობდეს ცხო-
ველების ჯანმრთელობისა და ბუნებრივი განვითარების პირობე-
ბის უზრუნველყოფისათვის აუცილებელ საპაზისო ცოდნას;
- ცხოველების მოშენების პროცესი და მათი შენახვის პირობები
უნდა უზრუნველყოფდნენ ცხოველთა განვითარების ფიზიოლო-
გიურ და ქცევით მოთხოვნებს;
- ცხოველთა შენახვისათვის განკუთვნილი სადგომები უნდა იყოს
საკმარისი სიმაღლის, კაპიტალური, ნათელი, მძრალი და სუფთა;
- ცხოველებისათვის მუდმივად უნდა იყოს ხელმისაწვდომი ღია ტე-
რიტორიები;
- ცხოველების რაოდენობა მეურნეობაში შეზღუდული უნდა იყოს,
რათა მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი, ცხოველების სიმრავლით და
მათი ნაკელის მიმოფანტვით გამოწვეული, საძოვრის გადაძოვება,
გათელვა, დაბინძურება და ეროზია;
- ორგანულად მოშენებული ცხოველები უნდა შეინახონ სხვა ცხო-
ველებისგან იზოლირებულად;
- ცხოველებს არ უნდა აპამდნენ და არ უნდა იყოლიონ იზოლაცია-
ში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ცალკეული ცხოველების
დროებითი იზოლაცია ან დაბმა გამართლებულია მათი უსაფრ-
თხოებისა და ვეტერინარული მიზნებით;
- ცხოველების ტრანსპორტირების ხანგრძლივობა მინიმუმამდე
უნდა იქნეს დაყვანილი;
- ცხოველების ყველანაირი წვალება, მათი დაკვლის პროცესის ხან-
გრძლივობის ჩათვლით, მინიმუმანდე უნდა იქნას დაყვინილი;
- ფუტკრების სკები ისეთ ადგილას უნდა იყოს განთავსებული, რომ
ფუტკრებისათვის ადვილად მისაწვდომი იყოს ორგანული წარმო-

- შობის ნექტარი და ყვავილის მტვერი. სკების ადგილმდებარეობა უარყოფითად არ უნდა მოქმედებდეს ფუტკრების ჯანმრთელობაზე;
- სკები და ფუტკრების შესანახი სხვა საშუალებები ძირითადად ნატურალური მასალებიდან უნდა იყოს დამზადებული;
 - ცხოველების გამრავლება უნდა ხდებოდეს ბუნებრივი მეთოდებით, თუმცა დაშვებულია ხელოვნური განაყოფიერებაც;
 - დაუშვებელია ცხოველების გამრავლების სტიმულირება პორმონებისა და სხვა ანალოგიური ნივთიერებების გამოყენებით;
 - დაუშვებელია ხელოვნური გამრავლების ისეთი მეთოდების გამოყენება, როგორებიცაა კლონირება და ემბრიონის გადატანა;
 - ცხოველების საკვები უპირატესად უნდა იწარმოებოდეს იმ მეურნეობაში, სადაც ამ ცხოველებს ინახავენ, ან იმავე რეგიონის სხვა ორგანულ მეურნეობებში;
 - ცხოველებს უნდა კვებავდნენ ისეთი ორგანული საკვებით, როგორიც აკმაყოფილებს ცხოველების კვებით მოთხოვნილებებს, მათი განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე;
 - დაავადებათა გაჩენის პრევენცია უნდა ეფუძნებოდეს ჯიშების შერჩევას, მეურნეობის სწორ მართვას, მაღალი ხარისხის საკვებს, ცხოველების სათანადო სიმჭიდროვეს, შესაფერისი სადგომის მოწყობასა და ჰიგიენის შესაბამისი ნორმების დაცვას;
 - ცხოველების ავადმყოფობის მკურნალობა უნდა დაიწყოს დაუყოვნებლივ, მათი იზოლირების პირობებში. მნიშვნელოვანია, რომ მკურნალობის დროს ცხოველი არ იტანჯებოდეს;
 - ცხოველების მკურნალობისას უპირატესობა უნდა მიენიჭოს ფიტოთერაპიული და პომეოპათიური პრეპარატების გამოყენებას;
 - ანტიბიოტიკებისა და ქიმიურად სინთეზირებული ალოფატიური ნივთიერებების (synthesised allopathic) გამოყენება შეიძლება მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში და ისიც შეზღუდული რაოდენობით, როდესაც ფიტოთერაპიული და პომეოპათიური პრეპარატების გამოყენება არაეფექტურია;
 - ცხოველების სადგომის დასუფთავებისა და დეზინფექციისათვის შეიძლება მხოლოდ იმ პროდუქტების და ნივთიერებების გამოყენება, რომლებიც დაშვებულია ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის მე-16 მუხლის მიხედვით;
 - აკრძალულია ცხოველების ორგანული წარმოება, თუ ბიზნესოპერატორი არ ფლობს სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთს და/ან არ აქვს გაფორმებული ხელშეკრულება სხვა ორგანულ მეურნეობასთან ჭარბი ნაკელის მიწოდების შესახებ.

ორგანული წყალმცენარეების პროდუქტების წარმოებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს შემდეგი წესები:

- ველურად მზარდი წყალმცენარეების მოპოვება ჩაითვლება ორგანულ წარმოებად, თუ:
 - ✓ წყალმცენარეების ზრდის გარემო აკმაყოფილებს ეკოლოგიურობის მაღალ ხარისხს და ჯანმრთელობას საფრთხეს არ უქმნის;
 - ✓ წყალმცენარეების მოპოვება, გრძელვადიან პერსპექტივაში არ აზიანებს მოპოვების გარემოს ბუნებრივ სტაბილურობას;
- სანაპირო ზოლში წყალმცენარეების მოშენება ჩაითვლება ორგანულ წარმოებად, თუ:
 - ✓ სანაპირო ზოლი აკმაყოფილებს ველურად მზარდი წყალმცენარეების მოპოვების მიმართ წაყენებული გარემოსდაცვითი და ჯანმრთელობის მოთხოვნების ახალოგიურ მოთხოვნებს;
 - ✓ ეკოლოგიურობის პრინციპები დაცულია წარმოების ყველა ეტაპზე;
 - ✓ უზრუნველყოფილია გენოფონდის ფართო სპექტრის შენარჩუნება;
 - ✓ არ გამოიყენება სასუქი, გარდა ჩაკეტილ სისტემებში წარმოების შემთხვევებისა და გარდა იმ ნივთიერებებისა, რომელთა გამოყენებაც ნებადართულია ორგანულ წარმოებაში (იხ. ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის მე-16 მუხლი).

ორგანული წყლის ცხოველების პროდუქტების წარმოებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს შემდეგი წესები:

- პერსონალი, რომელიც წყლის ცხოველებს უვლის უნდა ფლობდეს ცხოველების ჯანმრთელობისა და ბუნებრივი განვითარების პირობების უზრუნველყოფისათვის აუცილებელ საბაზისო ცოდნას;
- წყლის ცხოველების მოშენების პროცესი უნდა წარიმართოს ისეთ პირობებში, სათანადო საკვებისა და წყლის შესაბამისი ხარისხის უზრუნველყოფის ჩათვლით, რომ დაცულ იქნეს ცხოველთა განვითარების, ფიზიოლოგიური და ქცევითი მოთხოვნები;
- ორგანულად მოშენებული წყლის ცხოველები უნდა იყოლიონ სხვა წყლის ცხოველებისაგან იზოლირებულად;
- წყლის ცხოველების ტრანსპორტირებისას უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს ცხოველებისათვის ისეთი პირობების შექმნა, როგორიც არ ენინაალმდეგება მათ ბუნებრივ განვითარებას;
- წყლის ცხოველების წვალება, მათი დაკვლის პროცესის ხანგრძლივობის ჩათვლით, მინიმუმადე უნდა იქნეს დაყვანილი;

- აკრძალულია ისეთი მეთოდების გამოყენება, როგორებიცაა ხელოვნური ჰიბრიდული და კლონირება;
- წყლის ცხოველების საკვები მიღებულ უნდა იქნეს ორგანული წარმოებიდან და უნდა აკმაყოფილებდეს ცხოველების კვების მოთხოვნილებებს, მათი განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე;
- აკრძალულია წყლის ცხოველების ზრდის სტიმულატორების გამოყენება;
- წყლის ცხოველების ავადმყოფობების პრევენცია უნდა ეფუძნებოდეს წყლის ცხოველთა ოპტიმალურ პირობებში შენახვას, მეურნეობის სწორ მართვას, მაღალი ხარისხის საკვების გამოყენებას, ჯიშების შერჩევას, წყლის ცხოველთა შენახვის ადგილის მუდმივ დასუფთავებას, დეზინფექცირებასა და შესაბამის ჰიგიენური ნორმების დაცვას;
- წყლის ცხოველების ავადმყოფობის შემთხვევაში მკურნალობა უნდა დაიწყოს დაუყოვნებლივ, რათა თავიდან იქნეს აცილებული წყლის ცხოველთა ტანჯვა;
- ანტიბიოტიკებისა და ქიმიურად სინთეზირებული ალოთატური ნივთიერებების (*synthesised allopathic*) გამოყენება შეიძლება მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში და ისიც შეზღუდული რაოდენობით, როდესაც ფიტოთერაპიული და პომეოპათიური პრეპარატების გამოყენება არაეფექტურია;
- წყლის ცხოველების მკურნალობისას დაშვებულია იმუნოლოგიური ვეტერინარული პრეპარატების გამოყენება;
- წყლის ცხოველთა შენახვისთვის განკუთვნილი ტბორების, გალიებისა და შენობების დასუფთავებისა და დეზინფექცირებისთვის შეიძლება მხოლოდ იმ ნივთიერებების გამოყენება, რომლებიც დაშვებულია ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის No 834 რეგულაციის მე-16 მუხლის მიხედვით.

აღსანიშნავია, რომ ნადირობით და თევზჭერით მოპოვებული გარეული ცხოველები არ შეიძლება მიჩნეულ იქნენ ორგანულ პროდუქტებად.

ევროკომისიის 2008 წლის 5 სექტემბრის No 889 რეგულაცია ასევე განსაზღვრავს იმ პროდუქტებსა და ნივთიერებებს, რომელთა გამოყენება დაშვებულია გადამუშავებული სურსათის ორგანული წარმოებისას (ლინის წარმოების გარდა). ამ პროდუქტების და ნივთიერებების ჩამონათვალი ზემოხსენებული რეგულაციის VIII დანართშია მოცემული. ჩამონათვალში შეტანილია როგორც საკვები დანამატები, ასევე ქიმიური ინგრედიენტები. გასათვალისწინებელია, რომ გადამუშავებული სურსათის ორგანული წარმოებისას დაშვებულია მიკროორგანიზმების და ფერმენტების გამოყენება.

საგულისხმოა, რომ არაორგანული წარმოებიდან ორგანულ წარმოებაზე გადასასვლელად, ევროკავშირის კანონმდებლობის მიხედვით, აუცილებელია გარდამავალი პერიოდის გავლა — **კონვერსია**. ამისათვის ბიზნესოპერატორმა შემდეგი წესები უნდა გაითვალისწინოს:

- უნდა განისაზღვროს გარდამავალი პერიოდის (კონვერსიის) ხანგრძლივობა;
- გარდამავალი პერიოდი იწყება მაშინვე, როგორც კა ბიზნესოპერატორი, ორგანული წარმოების დაწყების გადაწყვეტილებას აცნობებს შესაბამის კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს და მოითხოვს შესაბამის კონტროლის სისტემაში მისი საწარმოს/მეურნეობის ჩართვას;
- გარდამავალი პერიოდის დროს დაცულ უნდა იქნეს ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის კანონმდებლობა;
- გარდამავალი პერიოდის ხანგრძლივობა დგინდება წარმოების ტიპიდან (მემცნენარეობა, მეცხოველეობა) გამომდინარე;
- მცნენარეებისა და მცენარეთა პროდუქტების ორგანული წარმოებისათვის გარდამავალი პერიოდი მინიმუმ 2 წელს შეადგენს;
- ცხოველებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების ორგანული წარმოებისათვის გარდამავალი პერიოდი 6 თვიდან (ლორების შემთხვევაში) 12 თვემდე (მსხვილფეხა რქოსანი საქონლის შემთხვევაში) მერყეობს;
- გარდამავალ პერიოდში მოშენებული ცხოველები და წარმოებული მეცხოველეობის პროდუქტები არ შეიძლება იყვნენ ნიშანდებული, როგორც ორგანული პროდუქტები;
- ერთსა და იმავე საწარმოში/მეურნეობაში ორგანული და კონვერსიული წარმოების პარალელურად განხორციელებისას, ორგანული და კონვერსიული პროდუქტები⁶ ერთმანეთისგან უნდა განცალკევდნენ.

3. ორგანული ნარმოების კონტროლის სისტემა ევროპავჭირში

იმისათვის, რომ ევროკავშირის ბაზრის მომხმარებელს სრული ნდობა ჰქონდეს სავაჭრო ქსელში გამოტანილი ორგანული პროდუქტების მიმართ, ევროკავშირში შემოღებულია კონტროლის ძალზე მკაცრი სისტემა. ამ სისიტემით კონტროლს ექვემდებარება როგორც ორგანული

⁶ კონვერსიული პროდუქტი ისეთი პროდუქტია, რომელიც არაორგანული წარმოებიდან ორგანულ წარმოებაზე გადასვლის პერიოდში მყოფ არაორგანულ მეურნეობაში/საწარმოში, ორგანული წარმოების შესახებ ევროკავშირის კანონმდებლობის დაცვით არის წარმოებული.

პროდუქტების წარმოების, ასევე ტრანსპორტირებისა და რეალიზაციის ყველა ეტაპი.

ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის V ნაწილი ევროკავშირში მოქმედ თრგანული წარმოების კონტროლის სისტემას ეხება. ამ რეგულაციის მიხედვით, ევროკავშირის წევრი ყველა ქვეყანა ასახელებს კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს, რომელიც პასუხისმგებელია ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის კანონმდებლობის შესრულებასა და ორგანული წარმოების კონტროლის სისტემის გამართულ ფუნქციონირებაზე.

კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს, კონტროლის კომპეტენციები შეუძლია გადასცეს ერთ ან რამდენიმე სახელმწიფო მაკონტროლებელ ორგანოს⁷ ან კერძო მაკონტროლებელ ორგანიზაციას⁸. ასეთ შემთხვევაში, მაკონტროლებელი ორგანოები უნდა უზრუნველყოფდნენ ინდიკატურობას და მიუკერძოებლობას, ასევე უნდა ჰქონდეთ შესაბამისი რესურსები და ჰყავდეთ კვალიფიციური კადრები.

კონტროლის ფუნქციების დამოუკიდებელ, კერძო მაკონტროლებელ ორგანიზაციებზე გადაცემის შემთხვევაში ევროკავშირის წევრმა ქვეყნებმა უნდა განსაზღვრონ ის სახელმწიფო სტრუქტურა, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება კერძო მაკონტროლებელი ორგანიზაციების შერჩევასა და მათ ზედამხედველობაზე.

კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს, კერძო მაკონტროლებელ ორგანიზაციებზე კონტროლის ფუნქციების გადაცემა შეუძლია შემდეგი მოთხოვნების დაკავშირებილების შემთხვევაში:

- ზუსტად უნდა იქნეს განსაზღვრული ის ფუნქციები, რომელთა შესრულებაც კერძო მაკონტროლებელ ორგანიზაციებს დაეკისრებათ;
- მაკონტროლებელ ორგანიზაციებს უნდა ჰქონდეთ შესაბამისი გამოცდილება, ტექნიკური ბაზა, ინფრასტრუქტურა და ჰყავდეთ კვალიფიციური კადრები; ისინი უნდა უზრუნველყოფდნენ ინდიკატურობას, მიუკერძოებლობას და ინტერესთა კონფლიქტის არასებობას;
- მაკონტროლებელ ორგანიზაციები უნდა იყვნენ აკრედიტებული და შეტანილი ევროკავშირის შესაბამის ნუსხაში;

7 მაკონტროლებელი ორგანო სახელმწიფო ორგანოა, რომელზეც ორგანული წარმოების სფეროში ინსპექტირებასა და სერტიფიკირებას ფუნქციების დალიღიერებული.

8 მაკონტროლებელი ორგანიზაცია წარმოადგენს დამოუკიდებელ, კერძო მესამე მხარეს, რომელიც ორგანულ წარმოების სფეროში ინსპექტირებასა და სერტიფიკირებას ახორციელებს.

- მაკონტროლებელმა ორგანიზაციებმა მათ მიერ ჩატარებული ინსპექტირებისის შედეგები რეგულარულად უნდა გააცნონ კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოებს;
- ინსპექტირებისას გამოვლენილი დარღვევების შესახებ მაკონტროლებელმა ორგანიზაციებმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობონ შესაბამის კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოებს;
- უნდა არსებობდეს ეფექტური კოორდინაცია კერძო მაკონტროლებელ ორგანიზაციასა და კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს შორის

პუბლიკაციის ტექსტის გამარტივების მიზნით, სახელმწიფო **მაკონტროლებელი ორგანოების** და კერძო **მაკონტროლებელი ორგანიზაციების** ნაცვლად, შემდგომში ტერმინი **მაკონტროლებელი ორგანო** იქნება გამოყენებული.

იმ შემთხვევაში, თუ მაკონტროლებელი ორგანო ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის კანონმდებლობის დარღვევას აღმოაჩენს, მან უნდა უზრუნველყოს, რომ შესაბამისი პროდუქტი ორგანული პროდუქტის სახით არ იქნეს რეალიზებული.

თუ მაკონტროლებელი ორგანო რომელიმე ბიზნესოპერატორის მიერ ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის კანონმდებლობის დარღვევას რამდენიმეჯერ დააფიქსირებს, მან აღნიშნულ ბიზნესოპერატორს, ევროკავშირის შესაბამისი წევრი ქვეყნის კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოსთან შეთანხმებული ვადით, უნდა აუკრძალოს ორგანული პროდუქტების წარმოება და რეალიზაცია.

კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის დადგენის შემთხვევაში, მაკონტროლებელმა ორგანომ ინფორმაცია დაუყოვნებლივ უნდა მიაწოდოს როგორც სხვა მაკონტროლებელ ორგანოებს, ასევე შესაბამის კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოებს და საჭიროების შემთხვევაში, ევროკავშირისასაც.

მაკონტროლებელი ორგანო ინსპექტირების შედეგებს რეგულარულად აცნობს იმ კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს, რომელმაც მას კონტროლის ფუნქციები გადასცა. არაუგვიანეს ყოველი წლის 31 იანვრისა, მაკონტროლებელმა ორგანომ კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს უნდა მიაწოდოს მის მიერ გასულ წელს განხორციელებული ყველა ქმედების (ინსპექტირების) ნუსხა, ხილო არაუგვიანეს 31 მარტისა — გასულ წელს განხორციელებული ინსპექტირების შედეგების ანგარიში.

კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანო ვალდებულია აუდიტი ჩაუტაროს იმ მაკონტროლებელ ორგანოს, რომელსაც მან ინსპექტირების ფუნქციები გადასცა. თუ ასეთი აუდიტის შედეგად დადგინდება, რომ მაკონტროლებელი ორგანო სათანადოდ ვერ ასრულებს მასზე დელიგირებულ ფუნქციებს, კომპეტენტურმა სახელმწიფო ორგანომ, მაკონტროლებელ ორგანოს დაუყოვნებლივ უნდა ჩამოართვას მასზე დელიგირებული ფუნქციების შესრულების უფლებამოსილება.

ევროკავშირის წევრი ქვეყანები ყველა თავიანთ მაკონტროლებელ ორგანოს სპეციალურ საიდენტიფიკაციო კოდს ანიჭებენ. ამ კოდებით შესაძლებელია იმის დადგენა, თუ რომელმა მაკონტროლირებელმა ორგანომ განახორციელა ინსპექტირება. ევროკავშირის ბაზარზე მიმოქცევაში მყოფი (მათ შორის იმპორტირებული) ორგანული პროდუქტების შეფუთვაზე გამოსახულ სპეციალურ ევროკავშირის ლოგოსთან იმ მაკონტროლებლი ორგანოს საიდენტიფიკაციო კოდი უნდა იყოს მითითებული, რომელმაც სენებული პროდუქტის ინსპექტირება ჩაატარა.

მაკონტროლირებელ ორგანოებს შესაბამის საიდენტიფიკაციო კოდს ანიჭებენ, სხვადასხვა შემთხვევაში, შესაბამისი მესამე ქვეყანა, ევროკავშირის წევრი ქვეყანა ან ევროკომისია. ეს საკითხი უფრო დაწვრილებით წინამდებარე პუბლიკაციის მე-6 თავშია განხილული.

ევროკავშირის წევრი ქვეყნები, მათი მაკონტროლებელი ორგანოების მიერ განხორციელებული ინსპექტირების წლიურ ანგარიშს ევროკომისიას არა უგვიანეს მომდევნო წლის 1 ივლისამდე აწვდიან. ევროკავშირის წევრი ქვეყნებიდან მიღებული ანგარიშების საფუძველზე ევროკომისია, თავის მხრივ, აქვეყნებს წლიურ ანგარიშს⁹. პირველი ასეთი ანგარიში ევროკომისიამ 2005 წელს გამოაქვეყნა.

ევროკავშირის კანონმდებლობის მიხედვით, მაკონტროლებელმა ორგანოებმა, წელიწადში ერთხელ მაინც უნდა ჩაატარონ ყველა ბიზნესოპერატორის ადგილზე ინსპექტირება. ყველა ასეთი ინსპექტირების შემდეგ უნდა შედგეს ანგარიში, რომელსაც ბიზნესოპერატორმა ან მისმა წარმომადგენელმაც უნდა მოაწეროს ხელი. მაკონტროლებელმა ორგანოებმა, ბიზნესოპერატორების გეგმური ინსპექტირების გარდა, ბიზნესოპერატორების მოულოდნელი ინსპექტირებები, მათი წინასწარი გაფრთხილების გარეშეც უნდა ჩაატარონ.

⁹ ევროკომისის აღნიშნული ანგარიშების ასლების ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე:
http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/consumer-confidence/inspection-certification/EU-25_report_en.pdf

როგორც ზემოაღნერილიდან ეროვნული გაუაროვ წროპანული კრიტიკული ცავის მიზანის მთავრობის შესახებ ევროკავშირის კანონმდებლობის მიხედვით, მაკონტროლებელ ორგანოებს ინსპექტირებისა და სერტიფიცირების კუთხით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭებათ როგორც ევროკავშირის წევრ, ასევე მესამე ქვეყნებში.

4. ორგანული ნარმოების საკითხებზე მომუშავე სტრუქტურის ევროკავშირში

ევროკავშირის ორგანული წარმოების კანონმდებლობის დაცვისა და ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებულ ორგანოებს შორის მჭიდრო თანამშრომლობის უზრუნველყოფის მიზნით, ევროკავშირში შექმნილია **ორგანული წარმოების მუდმივმოქმედი კომიტეტი** (Standing Committee on Organic Farming), რომლის წევრები ევროკავშირის წევრი ქვეყნების წარმომადგენლები არიან, ხოლო თავმჯდომარე ევროკომისიის წარმომადგენელია. მუდმივმოქმედი კომიტეტი გადაწყვეტილებებს ხმების 2/3-ით იღებს¹⁰.

ორგანული წარმოების სფეროში გადაწყვეტილებების მიღების პროცესის მხარდაჭერის, ევროკავშირის წევრი ქვეყნების შესაბამის უწყებებს, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ევროკომისიას შორის გამოცდილების გაზიარებისა და კოორდინაციის გაუმჯობესების მიზნით, ევროკომისია ასევე თანამშრომლობს ორგანული პროდუქტების წარმოების მრჩეველთა კომიტეტთან და ორგანული პროდუქტების წარმოების ხელშემწყობელის მიზნისათვის.

ორგანული პროდუქტების წარმოების მრჩეველთა კომიტეტში შედიან ისეთი ტექნიკური და ეკონომიკური ჯგუფების წარმომადგენლები, როგორებიცაა IFOAM - International Federation of Organic Agricultural Movements, BEUC - the European Consumer's Organisation, COFALEC - Confederation of EU Yeast Producers და სხვა. ეს კომიტეტი ხელს უწყობს ორგანული წარმოების შესახებ გამოცდილების გაზიარებას და ევროკომისიას ეხმარება ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის მუდმივ დახვეწაში.

ორგანული წარმოების ტექნიკური რჩევების ექსპერტთა ჯგუფი ევროკომისიის მიერ შერჩეული მეცნიერებისა და ტექნოლოგებისაგან შედგება.

10 ორგანული წარმოების მუდმივმოქმედი კომიტეტის მუშაობის ოქმების ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე:

<http://ec.europa.eu/agriculture/minco/regco/agbio/index.htm>.

ექსპერტთა აღნიშნული ჯგუფი ევროკომისის 2009 წლის 3 ივნისის № 427 გადაწყვეტილებით¹¹ შეიქმნა. ჯგუფი ევროკომისის აძლევს რჩევებს ორგანულ წარმოებასთან დაკავშირებულ საინფორმაციო და სარეკლამო კამპანიების ჩატარების შესახებ.

ორგანული პროდუქტების წარმოების მრჩეველთა კომიტეტის და ორგანული პროდუქტების წარმოების ხელშემწყობი ექსპერტთა ჯგუფის გადაწყვეტილებები ევროკომისისთვის სავალდებულო არ არის, თუმცა ევროკომისა ამ გადაწყვეტილებებს დიდი სერიოზულობით ეკიდება.

ორგანული პროდუქტების წარმოების და ექსპორტ-იმპორტის საკითხების კოორდინაციის გაუმჯობესების მიზნით, ევროკავშირში ასევე შექმნილია ორგანულ წარმოების საინფორმაციო სისტემა — OFIS (Organic Farming Information System). ეს სისტემა ორგანული პროდუქტების წარმოებისა და სავაჭრო ქსელში მათი გავრცელების შესახებ, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს შორის ინფორმაციის ურთიერთგაცვლისა და ამ საკითხებთან დაკავშირებით მომხმარებელთა ინფორმირების მიზნითაა შექმნილი. სწორედ ამ სისტემით ვრცელდება ინფორმაცია მესამე ქვეყანაში წარმოებული ამა თუ იმ ორგანული პროდუქტის ევროკავშირის ბაზარზე დაშვების, ორგანული პროდუქტების წარმოების ინსპექტირებაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების ნუსხაში შესული ცვლილებებისა და სხვა მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ.

5. მოგანელი პროდუქტების შეფუთვის, მარკირების, ტრანსპორტირების და დასაცყობაშის წასეპი ევროკავშირში

ორგანული პროდუქტების მარკირების ზოგად წესებს ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის IV ნაწილი განსაზღვრავს. აუცილებელ მოთხოვნათა შორისაა ორგანული პროდუქტების შეფუთვაზე იმ მაკონტროლებელი ორგანოს საიდენტიფიკაციო კოდის მითითება, რომელმაც ორგანული პროდუქტის ინსპექტირება განახორციელა. საიდენტიფიკაციო კოდი უნდა შედგებოდეს იმ ქვეყნის დასახელების განმსაზღვრელი, ISO 3166-ის შესაბამისი ორასოიანი აბრევიატურისგან, სადაც პროდუქტმა ინსპექტირება გაიარა, პროდუქტის ორგანული წესით წარმოების აღმნიშვნელი სიმბოლოსაგან — BIO ან ECO და მაკონტროლე-

11 ორგანული პროდუქტების წარმოების ხელშემწყობი ექსპერტთა ჯგუფის გადაწყვეტილების ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:139:0029:0031:EN:PDF>

ბელი ორგანოს ნომრისაგან, რომელიც მაქსიმუმ სამი ციფრისაგან უნდა შედგებოდეს.

შეფუთულ ორგანულ პროდუქტებზე დაიტანება აგრეთვე ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის სპეციალური ლოგო. ეს ლოგო მიუთითებს, რომ პროდუქტი, რომელზეც ის არის დატანილი, დამზადებულია ორგანული წარმოების შესახებ ევროკავშირის კანონმდებლობის შესაბამისად და აკმაყოფილებს ამ კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის სპეციალური ლოგო პირველად გასული საუკუნის 90-იანი წლების ბოლოს იქნა შემოღებული. პირველი ლოგო ახალმა ლოგომ 2010 წელს, ევროკომისიის 2010 წლის 24 მარტის № 271 რეგულაციის ძალაში შესვლიდან 7 დღის შემდეგ შეცვალა. თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ახალ რეგულაციასთან “შეგუებისა” და ძველი ლოგოს გამოსახულებით ან ლოგოს გარეშე უკვე დამზადებულ შეფუთვებზე ბიზნესოპერატორების მიერ განვითარების დაკარგვის თავიდან აცილების მიზნით, ახალი ლოგოს გამოყენებისათვის ორწლიანი გარდამავალი პერიოდი იქნა განსაზღვრული (2012 წლის 1 ივლისამდე). შესაბამისად, ამ პერიოდის განმავლობაში, ევროკავშირის ბაზარზე, მომხმარებელს შეიძლება შეხვდეს ორგანული პროდუქტები, რომელთა შეფუთვებზე არ იქნება დატანილი ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის სპეციალური ლოგო, ან ძველი ლოგო იქნება დატანილი.

ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის ახალი ლოგო, რომელსაც ხშირად “ევრო-ფოთოლი” უწოდებენ, ევროპისა (ევროკავშირის დროშის ვარსკვლავები) და ბუნების (სტილიზებული ფოთოლი და მწვანე ფერი) სიმბოლოების კომბინაციას წარმოადგენს¹². მის შესაქმნელად ლია კონკურსის გამოცხადება ევროკომისიამ, 2008 წელს გადაწყვიტა. მრავალეტაპიანი კონკურსი 2009 წლის მარტიდან 2010 წლის იანვრის ბოლომდე გაგრძელდა და მასში მონაწილეობა ევროკავშირის წევრი ქვეყნებიდან დიზაინის სპეციალობის 3422-მა სტუდენტმა მიიღო. გამარჯვება წილად ხვდა გერმანიის წარმომადგენელ, დუსან მელინ კოვიჩს.

ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის ლოგოს გამოყენება 2010 წლის 1 ივლისამდე ნებაყოფლობითი იყო. 2010 წლის 1 ივლისიდან კი ეს წესი შეიცვალა და ევროკავშირის ბაზარზე ორგანული პროდუქტების შეფუთვებზე სავალდებულო გახდა ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის სპეციალური ლოგოს გამოსახვა. თუმცა, როგორც ზემოთ უკვე აღნიშნეთ, ევროკავშირის კანონმდებლობის მი-

12 ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის ახალი ლოგოს სხვადასხვა ფორმატების ოფიციალური ვერსიებს ჩატარებული შემდეგი მისამართიდან: http://ec.europa.eu/agriculture/organic/eu-policy/logo_en

ხედვით, შეფუთვებზე ლოგოს გამოსახვის ორნლიანი გარდამავალი პე-რიოდი იქნა დადგენილი.

ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის სპეციალური ლო-გოს გამოყენების წესებს ევროკომისიის 2008 წლის 5 სექტემბრის № 889 და 2010 წლის 24 მარტის № 271 რეგულაციები ადგენენ. ბიზნესოპერა-ტორებისთვის ლოგოს გამოყენების გაიოლების მიზნით, ევროკომისიის სოფლის მეურნეობის გენერალურმა დირექტორატმა შეიმუშავა ორგანუ-ლი პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის ახალი ლოგოს გამოყენე-ბის დაწრილებითი ინსტრუქცია¹³.

მაკონტროლებელი ორგანოს სპეციალური საიდენტიფიკაციო კოდი გა-მოსახულ უნდა იქნეს ორგანული პროდუქტის აღმნიშვნელი ევროკავში-რის სპეციალური ლოგოს უშუალო სიახლოვეს, მაგალითად, მის ქვემოთ ან ზემოთ.

აღსანიშნავია, რომ მეტი გამჭვირვალობის მიზნით, ორგანული პროდუ-ქტის შეფუთვაზე ორგანული პროდუქტის აღმნიშვნელი ევროკავშირის სპეციალური ლოგოს გამოყენების შემთხვევაში, ლოგოსა და მაკონტრო-ლებელი ორგანოს სპეციალურ საიდენტიფიკაციო კოდთან ერთად, მი-ნიშნებული უნდა იყოს ამ ორგანული პროდუქტის შემცველი სასოფლო-სამეურნეო ნარმოშობის ნედლეულის ნარმოების ადგილი. ამისათვის გამოიყენება შემდეგი აღნიშვნები: “EU Agriculture”, “Non-EU Agriculture” და “EU/Non-EU Agriculture”, რაც მიუთითებს, რომ ორგანული პროდუქტის შემცველი ნედლეული, შესაბამისად, ევროკავშირის ნევრ ქვეყანაში, მესა-მე ქვეყანაში ან ნანილობრივ ევროკავშირის ნევრ და ნანილობრივ მესამე ქვეყანაშია ნარმოებული. ორგანული პროდუქტის შემცველი ნედლეულის ნარმოების ადგილი ყოველთვის მაკონტროლებელი ორგანოს საიდენტი-ფიკაციო კოდის ქვემოთ უნდა იქნეს გამოსახული.

“EU” და “Non-EU” აღნიშვნები შეიძლება ჩანაცვლებული ან გავრცობილი იქნან ქვეყნის დასახელებით, თუ ორგანული პროდუქტის შემცველი ყვე-ლა ნედლეული ამ ერთ ქვეყანაშია ნარმოებული.

“EU” და “Non-EU” აღნიშვნები არ უნდა გამოისახოს ისეთი ფერით, ზომით ან შრიფტის ტიპით, რომ ისინი ორგანული პროდუქტის სავაჭრო აღნერა-ზე მეტად იყვნენ თვალში საცემი.

13 ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ევროკავშირის ახალი ლოგოს გამოყენების ინსტრუქციის ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მსამართზე:

http://ec.europa.eu/agriculture/files/eu-policy/logo/user_manual_logo_en.pdf.

“EU” და “Non-EU” აღნიშვნების გამოყენება დასაშვებია იმ შემთხვევაშიც, თუ ორგანული პროდუქტის შემცველი ნედლეულის მთლიანი წონის მხოლოდ 2%-ზე ნაკლები სასოფლო-სამეურნეო წარმოშობის ნედლეული არ შეესაბამება “EU” ან “Non-EU” აღნიშვნას.

აღსანიშნავია, რომ ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 რეგულაციის 25-ე მუხლით დაშვებულია ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ეროვნული ლოგობრივი ან კერძო ლოგოების გამოყენებაც. შესაბამისად, ორგანული პროდუქტის შეფუთვაზე, “ევრო-ფოთოლის” გვერდით, შეიძლება ევროკავშირის ცალკეულ წევრ ქვეყნებში მოქმედი ორგანული პროდუქტების აღმნიშვნელი ეროვნული ან კერძო ლოგოებიც იქნეს გამოსახული.

ორგანული პროდუქტის აღმნიშვნელ ევროკავშირის სპეციალურ ლოგოს გვერდით შეიძლება გამოსახულ იქნეს სხვა ლოგო, სიმბოლო, გრაფიკული ელემენტი ან ტექსტი, ოღონდ ამ ელემენტებმა არ უნდა შეცვალონ ლოგოს შინაარსი. დაუშვებელია როგორც რაიმე სიმბოლოს, ტექსტის ან გრაფიკული ელემენტის თვით ლოგოს შიგნით დატანა, ასევე ლოგოს ფორმის შეცვლა.

ორგანული პროდუქტების ამსახველი ევროკავშირის ლოგოს მინიმალური ზომებია: 9 მმ – სიმაღლე და 13,5 მმ – სიგანე. ძალიან პატარა შეფუთვებისათვის, გამონაკლისის სახით, სიმაღლე შეიძლება 6 მმ-მდე შემცირდეს, მაგრამ აუცილებლად უნდა იქნეს დაცული სიმაღლისა და სიგანის შეფარდება (პროპორცია) — 1:1,5.

ორგანული პროდუქტების ამსახველი ევროკავშირის ლოგო შეფუთვის ნებისმიერ მხარეს შეიძლება იქნეს გამოსახული, თუმცა იგი ადვილად უნდა ჩანდეს, იყოს მკაფიო და არ უნდა წაიშალოს.

იმ შემთხვევაში, თუ ორგანული პროდუქტების ამსახველი ევროკავშირის ლოგო პროდუქტის შეფუთვაზე ორ ან მეტ ადგილას არის გამოსახული, არ არის აუცილებელი, რომ მაკონტროლებელი ორგანოს საიდენტიფიკაციო კოდი და ორგანული პროდუქტის შემცველი ნედლეულის წარმოების ადგილიც შეფუთვაზე ამდენივე ადგილას იყოს გამოსახული. ასეთ შემთხვევაში საკმარისია ამ ინფორმაციის მხოლოდ ერთხელ, ერთ-ერთი ლოგოს უშუალო სიახლოვეს (მის ზემოთ ან ქვემოთ) გამოსახვა.

ორგანული პროდუქტების ამსახველი ევროკავშირის ლოგოს ფერი არის მწვანე, თუმცა, განსაკუთრებულ შემთხვევებში, შეიძლება ლოგოს შავ-თეთრი ვერსიის გამოყენებაც.

ევროკომისის 2008 წლის 5 სექტემბრის № 889 რეგულაციის II ნაწილის მე-4 თავმი ორგანული პროდუქციის შეფუთვის, ტრანსპორტირებისა და შენახვის ნესების მოცემული. რეგულაციის მიხედვით, ტრანსპორტირებისას ორგანული პროდუქტის ნებისმიერი შეფუთვა ეტიკეტირებული უნდა იყოს. ეტიკეტზე გამოსახული უნდა იყოს ორგანული პროდუქტის აღმნიშვნელი ლოგო და შემდეგი ინფორმაცია:

- ბიზნესოპერატორის სახელი და მისამართი; იმ შემთხვევაში, თუ ბიზნესოპერატორი ორგანული პროდუქტის მფლობელი ან გამყიდველი არაა, მათი სახელებიც და მისამართებიც;
- პროდუქტის დასახელება, მისი ორგანული წარმოების მეთოდის დამადასტურებელი აღნიშვნით;
- იმ მაკონტროლებელი ორგანოს დასახელება და საიდენტიფიკაციო კოდი, რომელმაც ტრანსპორტირებული ორგანული პროდუქტის ინსპექტირება განახორციელა.

ტრანსპორტირებული ორგანული პროდუქტების გადაცემისას (მაგალითად, დისტრიბუტორზე, ან სხვა სახის ბიზნესოპერატორზე), აუცილებლივა შემოწმდეს პროდუქტის ეტიკეტზე მითითებული ინფორმაციის თანხვედრა პროდუქტის თანმხლებ დოკუმენტაციასთან; მესამე ქვეყნიდან ევროკავშირში ტრანსპორტირების შემთხვევაში კი – იმპორტის შესაბამის დოკუმენტაციასთან.

ევროკავშირის კანონმდებლობის შესაბამისად, ორგანული პროდუქტის ტრანსპორტირება შეიძლება მხოლოდ იმგვარი დახურული შეფუთვით, კონტეინერით ან სხვა სახის სატრანპორტო საშუალებებით, რომ შიგთავსის შეცვლა გამორიცხული იყოს სატრანსპორტო საშუალების პლომბის ან შეფუთვის დაზიანების გარეშე.

დაუშვებელია ორგანული პროდუქტების ტრანსპორტირება არაორგანულ პროდუქტებთან ერთად.

ევროკავშირის კანონმდებლობის შესაბამისად, ორგანული პროდუქტების შესანახი სასაწყობო მეურნეობა იმგვარად უნდა იყოს ორგანიზებული, რომ ერთმანეთს არ შეერიოს ორგანული და არაორგანული პროდუქტები. ამასთან, ორგანული პროდუქტების იდენტიფიცირება ზებისმიერ დროს მარტივად უნდა იყოს შესაძლებელი. ორგანული პროდუქტის დასაწყობებამდე საწყობი შესაბამისად უნდა დასუფთავდეს.

6. ევროკავშირის პაზარზე მესამე ქვეყნები ნარმოებული ორგანუატების იმპორტის შესახვები

ევროკავშირის ბაზარზე მესამე ქვეყნებში წარმოებული ორგანული პროდუქტების იმპორტის წესებს განსაზღვრავენ ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 და ევროკომისის 2008 წლის 8 დეკემბრის № 1235 რეგულაციები. ამ რეგულაციების მიხედვით, მესამე ქვეყნებიდან ევროკავშირის ბაზარზე ექსპორტისათვის განკუთვნილი ორგანული პროდუქტები ორი სახისაა:

- ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისი ორგანული პროდუქტები;
- ორგანული პროდუქტები ეკვივალენტურობის გარანტით.

ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისი ორგანული პროდუქტების იმპორტი ევროკავშირის ბაზარზე.

ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამის იმპორტი და ევროკავშირი მიიჩნევს მესამე ქვეყნებში წარმოებულ ისეთ პროდუქტს, როგორიც იმპორტი წარმოების შესახებ ევროკავშირის კანონმდებლობის სრული შესაბამისობით არის წარმოებული და სრულად აკმაყოფილებს ამ კანონმდებლობით განსაზღვრულ (მათ შორის კონტროლის) სტანდარტებს.

ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისი ორგანულ პროდუქტების ევროკავშირის ბაზარზე იმპორტის მიზნით ევროკომისია ადგენს მის მიერ აღიარებულ მაკონტროლებელ ორგანოთა სიას, რომლებიც მესამე ქვეყნებში იმპორტი წარმოების შესაბამისობის დადგენაზე არიან უფლებამოსილი. სიაში შეტანილ მაკონტროლებელ ორგანოებს საიდენტიფიკაციო კოდს ევროკომისია ანიჭებს. ევროკომისამ ასევე უნდა უზრუნველყოს ამ სიის საჯაროობა, შესაბამისი ტექნიკური საშუალებების, მათ შორის ინტერნეტის მეშვეობით. მაკონტროლებელი ორგანოების სია უნდა შეიცავდეს ისეთ მონაცემებს, როგორიცაა: შესაბამის მესამე ქვეყნის დასახელება, მაკონტროლებელი ორგანოს სახელწოდება, სათავო ოფისისა და სხვა ოფისების მისამართები, ელექტრონული ფოსტის მისამართი, კოდი, სიაში ჩართვის ხანგრძლივობა (როგორც წესი, ხანგრძლივობა 5 წელია) და ა.შ.

ევროკომისის 2008 წლის 8 დეკემბრის № 1235 რეგულაციის II ნაწილში დაწერილებით არის აღნერილი ევროკომისის მიერ მესამე ქვეყნის იმ მაკონტროლებელი ორგანოების აღიარების პროცედურა, რომლებიც უფლებამისობი არიან დაადგინონ იმპორტი პროდუქტების ევროკავშირის მოთხოვნებთან შესაბამისობა.

იმისათვის, რომ ევროკომისიამ მომდევნო წლიდან მაკონტროლებელი ორგანო, მესამე ქვეყნებში ორგანული პროდუქტების ევროკავშირის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენაზე უფლებამისილი მაკონტროლებელი ორგანოების სიაში შეიყვანოს, ამ მაკონტროლებელმა ორგანომ ევროკომისიას შესაბამისი მოთხოვნით უნდა მიმართოს, არა უგვიანეს მიმდინარე წლის 31 ოქტომბრისა. ამგვარი მოთხოვნის წარდგენა შეუძლიათ როგორც მესამე ქვეყანაში, ასევე ევროკავშირის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ მაკონტროლებელ ორგანოებს. მოთხოვნა უნდა მოიცავდეს ყველა სახის ინფორმაციას, რომლის საფუძველზეც ევროკომისიას შეეძლება დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის No 834 რეგულაციით დადგენილ ნორმებს ორგანული პროდუქტები, რომლებიც ევროკავშირის ბაზარზე იმპორტირებისათვის არის განკუთვნილი. უფრო კონკრეტულად, მოთხოვნა უნდა შეიცავდეს შემდეგი სახის ინფორმაციას:

- მაკონტროლებელი ორგანოს საქმიანობის მიმოხილვა, სადაც მითითებული იქნება შესასრულებელი ოპერაციების (ინსპექტირების) სავარაუდო რაოდენობა, ასევე ევროკავშირის ბაზარზე საექსპორტოდ გამიზნული პროდუქტების სავარაუდო სახეობები და რაოდენობები;
- დეტალური აღწერა, თუ როგორ სრულდება შესაბამის მესამე ქვეყანაში ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის No 834 რეგულაციის მოთხოვნები. კერძოდ, ორგანული პროდუქციის წარმოებასა და მარკირებასთან დაკავშირებული წესები და სტანდარტები;
- ინფორმაცია, თუ რამდენად აკმაყოფილებს მაკონტროლებელი ორგანო შესაბამისი ტექნიკური სტანდარტებისა და კადრების კვალიფიკაციის მოთხოვნებს;
- დასტური იმისა, რომ მაკონტროლებელი ორგანოს საქმიანობის მონიტორინგს სისტემატიურად ახორციელებენ, შესაბამისად ევროკავშირის წევრი ან მესამე ქვეყნის კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოები, ან ორგანულ წარმოებაზე სპეციალიზირებული ეროვნული ან საერთაშორისო აკრედიტაციის ორგანოები;
- შესაბამისი მესამე ქვეყნის კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოსათვის მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ, თავისი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სისტემატური მიწოდების დასტური;
- ნებისმიერი სხვა ინფორმაცია, რომელსაც მაკონტროლებელი ორგანო ან ევროკომისია მნიშვნელოვნად მიიჩნევს.

მაკონტროლებელი ორგანოს განაცხადის განხილვის პროცესში, ისევე, როგორც განაცხადის დაქმაყოფილების შემდგომ პერიოდში, ევროკომისიამ შეიძლება მოითხოვოს ამ მაკონტროლებელი ორგანოს საქმიანობის

შესახებ, დამატებითი ინფორმაცია (მაგალითად, ანგარიშები განხორციელებული ინსპექტორების შესახებ), ხოლო განსაკუთრებული რისკ-ფაქტორების აღმოჩენის შემთხვევაში ადგილზე შესამომებლად, დამოუკიდებელი ექსპერტებიც კი მიავლინოს.

მესამე ქვეყნების ორგანული პროდუქტების ევროკავშირის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების სიაში ევროკომისის მიერ შეტანილი მაკონტროლებელი ორგანოები ვალდებული არიან:

- აცნობონ ევროკომისიას მაკონტროლებელ ორგანოში განხორციელებული ცვლილებების შესახებ;
- მზად იყვნენ, საჭიროების შემთხვევაში, წარადგინონ ინფორმაციას, მათ მიერ მესამე ქვეყანაში ჩატარებული ინსპექტიორების შესახებ და შემოწმების შესატყვისი პირობები შეუქმნან ევროკომისის მიერ მივლენილ დამოუკიდებელ ექსპერტებს;
- ყოველი წლის არა უგვიანეს 31 მარტისა, ევროკომისიას მიაწოდონ თავისი საქმიანობის წლიური ანგარიში. ანგარიშში აქცენტი უნდა გაკეთდეს მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში ჩატარებულ ინსპექტიორებებსა, აღმოჩენილ დარღვევებზე და დარღვევების აღმოსაფხვრელად განხორციელებულ ღონისძიებებზე.

აღნიშნულ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, ევროკომისიამ, არანაკლებ 30-დღიანი განხილვის შემდეგ, შესაბამისი მაკონტროლებელი ორგანო შეიძლება ამოილოს მესამე ქვეყნებში ინფორმაციის მიერ მისამართის შესაბამისობის დადგენაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების სიიდან.

ევროკავშირის ბაზარზე იმპორტის დროს ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამის ორგანულ პროდუქტებს აუცილებლად უნდა ახლდეს სპეციალური სერტიფიკატი, ე.წ. **დოკუმენტური დადასტურება** (Documentary Evidence). ამ სერტიფიკატის ფორმა წინამდებარე პუბლიკაციის №4 დანართშია მოცემული. ეს სერტიფიკატი უნდა გასცეს ევროკომისის მიერ აღიარებულმა, მესამე ქვეყნებში ორგანული პროდუქტების ევროკავშირის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენაზე პასუხისმგებელ მაკონტროლებელ ორგანოთა სიაში შეტანილმა მაკონტროლებელმა ორგანომ.

შესაბამის ბიზნესოპერატორებს ნებისმიერ მომენტში უნდა შეეძლოთ ამ სახის სერტიფიკატი წარუდგინონ როგორც ევროკავშირის წევრი შესაბამისი ქვეყნის სათანადო სამსახურებს, ასევე ევროკავშირის ბაზარზე ორგანული პროდუქტების იმპორტიორებსაცს.

ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების იმპორტი ევროკავშირის პაზარზე.

ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტი არის მესამე ქვეყნებიდან ევროკავშირის ბაზარზე საექსპორტოდ გამიზნული ისეთი ორგანული პროდუქტი, რომელიც ევროკავშირის საბჭოს № 834 რეგულაციაში მოცემული დებულებების შესაბამისი კი არაა, არამედ ეკვივალენტური მეთოდებით არის წარმოებული. ამ პროცედურის შემოღებით ევროკავშირმა გაითვალისწინა, რომ ზოგიერთ მესამე ქვეყანაში ორგანული პროდუქტების წარმოების წესები ევროკავშირის შესაბამისი წესების ზუსტად იდენტური არაა. თუმცა, ამ ქვეყანებში წარმოებული ორგანული პროდუქტები, ხარისხითა და თვისებებით, ევროკავშირში წარმოებული ორგანული პროდუქტების ეკვივალენტურია და აკმაყოფილებს ორგანული წარმოების შესახებ ევროკავშირის კანონმდებლობის ძირითად ნორმებს.

ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების ევროკავშირის პაზარზე იმპორტის წესებიც ევროკომისის 2008 წლის 8 დეკემბრის № 1235 რეგულაციაში, კერძოდ კი, მის III ნაწილშია მოცემული. ამ რეგულაციის მიხედვით, ევროკომისია ადგენს იმ მესამე ქვეყნების სიას, რომელთა ორგანული პროდუქტების წარმოების და კონტროლის სისტემები ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლიბის ეკვივალენტურია. აღნიშნული სია მოცემულია ევროკომისის 2008 წლის 8 დეკემბრის № 1235 რეგულაციის III დანართში. მასში განხორციელებული ცვლილებები დაინტერესებული პირებისათვის ინტერნეტის საშუალებით უნდა იყოს ხელმისაწვდომი. სია უნდა შეიცავდეს ყველა საჭირო ინფორმაციას, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელია გადამოწმდეს, გაიარა თუ არა ევროკავშირის ბაზარზე შესულმა ორგანულმა პროდუქტმა ევროკომისის მიერ აღიარებული მესამე ქვეყნის მაკონტროლებელი სისტემის შემოწება. კონკრეტულად ამ ინფორმაციაში უნდა აისახოს:

- პროდუქტების შესაბამისი კატეგორიები;
- პროდუქტების წარმოშობა;
- მესამე ქვეყანაში არსებული წარმოების სტანდარტები;
- მესამე ქვეყანაში ორგანული წარმოების კონტროლზე პასუხისმგებელი კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოს მონაცემები (სახელმდება, მისამართი, ელ.ფოსტისა და ინტერნეტის მისამართების ჩათვლით);
- მესამე ქვეყნის კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოს მიერ აღიარებული, მესამე ქვეყნებში ორგანული პროდუქტების ინსპექტორებაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოს ან ორგანოების მონაცემები (სახელმდება, მისამართი, საჭიროების შემთხვევაში ელ.ფოსტისა და ინტერნეტის მისამართების ჩათვლით);

- იმ მაკონტროლებელი ორგანოს ან ორგანოების მონაცემები (სახელმძღვანელო, მისამართი, საჭიროების შემთხვევაში ელ. ფოსტისა და ინტერნეტის მისამართების ჩათვლით), რომლებიც ევროკავშირის ბაზარზე მესამე ქვეყნების ორგანული პროდუქტების ექსპორტისათვის აუცილებელი სერტიფიკატების გაცემაზე არიან პასუხისმგებლები;
- მესამე ქვეყნის სიაში ჩართვის ხანგრძლივობა (როგორც წესი, ხანგძლივობა 5 წელია).

ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მწარმოებელ მესამე ქვეყანად აღიარების და შესაბამის სიაში შეეყვანის მიზნით, ქვეყანამ აფიციალური მოთხოვნით (მოთხოვნის რაიმე სპეციალური ფორმა არ არსებობს) ევროკომისიას წერილობით უნდა მიმართოს. მოთხოვნას უნდა ახლდეს სრული ტექნიკური აღნერილობა, რომელიც დაადასტურებს, რომ შესაბამის მესამე ქვეყანაში ორგანული პროდუქტების წარმოება ევროკავშირის კანონმდებლობით დადგენილი ზოგადი ნორმების ეკვივალენტურია. კერძოდ, წარდგენილი უნდა იქნეს:

- ზოგადი ინფორმაცია განმცხადებელ მესამე ქვეყანაში ორგანული წარმოების განვითარების, ორგანული პროდუქტების სახეობების, წარმოების რეგიონებისა და მწარმოებელი კომპანიების რაოდენობის შესახებ;
- ინფორმაცია იმ ორგანული პროდუქტების სავარაუდო რაოდენობისა და სახეობების შესახებ, რომლის ექსპორტსაც მესამე ქვეყანა ევროკავშირის ბაზარზე გეგმავს;
- შესაბამის მესამე ქვეყანაში არსებული ორგანული წარმოების სტანდარტები და ევროკავშირში არსებულ სტანდარტებთან მათთვის ეკვივალენტურობის შეფასება;
- მესამე ქვეყანაში არსებული, ორგანული წარმოების კონტროლის სიტრემის აღნერა და ევროკავშირში არსებულ კონტროლის სისტემასთან მისი ეკვივალენტურობის შეფასება;
- ნებისმიერი სხვა ინფორმაცია, რომელიც შესაბამისი მესამე ქვეყნისა ან ევროკომისიის მიერ მნიშვნელოვნად იქნება მიჩნეული.

ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მწარმოებელი მესამე ქვეყნების სიაში მითითებულ მესამე ქვეყნების მაკონტროლებელ ორგანოებს საიდენტიფიკაციო კოდს თავად ეს ქვეყნები ანიჭებენ.

მესამე ქვეყანის ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მწარმოებელ ქვეყნად აღიარების განაცხადის განხილვის პროცესში, ასევე განაცხადის დაკმაყოფილების შემდგომაც, ევროკომისიაში განმცხადებელი მესამე ქვეყნისაგან შეიძლება მოითხოვოს დამატებითი ინფორმაცია, ხოლო განსაკუთრებული რისკ-ფაქტორების დაფიქსირების

შემთხვევაში, ადგილზე შემოწმების განსახორციელებლად დამოუკიდებელი ექსპერტებიც მიავლინოს.

ევროკომისის მიერ ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მნარმოებელ ქვეყნად აღიარებული მესამე ქვეყნები ვალდებული არიან:

- აცნობონ ევროკომისის ქვეყანაში ორგანული წარმოების კუთხით განხორციელებული ცვლილებების შესახებ;
- ევროკომისის მიაწოდონ წლიური ანგარიში, რომელიც სხვა საკითხებთან ერთად, აღწერს შესაბამისი მესამე ქვეყნის კომპეტენტური სახელმწიფო სტრუქტურების მიერ განხორციელებული მონიტორინგისა და ზედამხედველობის ღონისძიებებს და მიღწეულ შედეგებს.

თუ მესამე ქვეყანა ევროკომისის არ გაუგზავნის წლიურ ანგარიშს, არ მიაწვდის ტექნიკურ დოკუმენტაციასთან და კონტროლის სისტემასთან დაკავშირებულ ყველა საჭირო ინფორმაციას, ან არ დათანხმდება ევროკომისის მოთხოვნას, დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ ადგილზე შემოწმების ჩატარების შესახებ, ამ მესამე ქვეყნას ევროკომისია ამოიდებს ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მნარმოებელი მესამე ქვეყნების სიიდან.

ევროკომისის 2008 წლის 8 დეკემბრის No 1235 რეგულაციის პრეამბულის თანახმად, არგენტინა, ავსტრალია, კოსტა-რიკა, ინდოეთი, ისრაელი, ახალი ზელანდია და შვეიცარია არიან ის მესამე ქვეყნები, რომელებშიც ორგანული პროდუქტების წარმოება ევროკავშირის ქვეყნებში მიღებული ნორმების ეკვივალენტურია. შესაბამისად, ეს ქვეყნები ევროკავშირის ბაზაზე ახორციელებენ ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების ექსპორტს.

საგულისხმოა, რომ ზემოთ მოყვანილ, ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მნარმოებელი ქვეყნების სიაში შვეიცარიის ჩართვა განხორციელდა არა ევროკავშირის მიერ დადგენილი, მესამე ქვეყნად აღიარების გზით, არამედ ევროკავშირსა და შვეიცარიას შორის სოფლის მეურნეობის პროდუქციით ვაჭრობის შესახებ 2002 წლის 30 აპრილს გაფორმებული შეთანხმების¹⁴ საფუძველზე, რომელიც მხარეებს შორის სოფლის მეურნეობის ორგანული პროდუქციით ვაჭრობასაც ითვალისწინებს.

ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მნარმოებელ ქვეყნად მესამე ქვეყნის აღიარების შემთხვევაში, ევროკომისია ასევე უფლებამოსილია აღიაროს ის მაკონტროლებელი ორგანოები, რომლებიც, გარდა ეკვივალენტური ორგანული პროდუქტების მნარმოებელი

14 შეთანხმების სრული ტექსტის ნახვა შესაძლებელია შემდეგი მისამართზე:
http://eur-lex.europa.eu/pri/en/oj/dat/2002/l_114/l_11420020430en01320349.pdf

მესამე ქვეყნის სიაში შეყვანილი მაკონტროლებელი ორგანოებისა, ხსენებული მესამე ქვეყნის ორგანული პროდუქტების ეკვივალენტურობის დადგენის მიზნით, ევროკავშირის ბაზარზე საექსპორტო ორგანული პროდუქტების ინსპექტირებასა და სერტიფიცირებაზე იქნებიან პასუხისმგებელი. ევროკავშირისა ადგენს ასეთი მაკონტროლებელი ორგანოების სიას და ახორციელებს სიის პერიოდულ აქტუალიზაციას. მაკონტროლებელი ორგანოების სია შემდეგ ინფორმაციას უნდა შეიცავდეს: სახელწოდება, მისამართი (საჭიროების შემთხვევაში ელ.ფოსტისა და ინტერნეტის მისამართების ჩათვლით); პროდუქტების კატეგორია ყოველი მესამე ქვეყნისათვის; მაკონტროლებელი ორგანოს სიაში ჩართვის ვადა (როგორც წესი, 5 წელი) და ა.შ.

ევროკავშირის მიერ მესამე ქვეყნების ორგანული პროდუქტების ეკვივლენტურობის დადგენაზე პასუხისმგებელ მაკონტროლებელ ორგანოთა ზემოაღნიშნულ სიაში ჩართვა მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ ევროკავშირისისათვის გაგზავნილი განაცხადის საფუძველზე ხორციელდება. მომავალი წლიდან, სიაში ჩართვის მოთხოვნის მიზნით, განაცხადი უნდა გაიგზავნოს არაუგვიანეს ყოველი წლის 31 ოქტომბრისა.

განაცხადის წარდგენა, და ევროკავშირის მიერ ორგანული პროდუქტების ეკვივლენტურობის დადგენაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების აღიარებისა და შესაბამის სიაში შეყვანის პროცედურა ანალოგიურია ორგანული პროდუქტების ევროკავშირის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების აღიარების და შესაბამის სიაში შეყვანის პროცედურისა. ეს პროცედურა, დაწვრილებით, ევროკავშირის 2008 წლის 8 დეკემბრის № 1235 რეგულაციის III ნაწილის მე-2 თავის მე-10, მე-11 და მე-12 მუხლებშია აღნერილი.

ორგანული პროდუქტების ეკვივალენტურობის დადგენაზე პასუხისმგებელმა მაკონტროლებელმა ორგანომ, არაუგვიანეს ყოველი წლის 31 მარტისა, ევროკავშირის უნდა მიაწოდოს თავისი საქმიანობის შესახებ წლიური ანგარიში. ეს ანგარიში ორგანული პროდუქტების შესაბამისობის დადგენაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოების ანგარიშის ანალოგიურად უნდა იყოს შედგენილი.

ორგანული პროდუქტების ეკვივალენტურობის დადგენასა და სერტიფიცირებაზე პასუხისმგებელი მაკონტროლებელი ორგანოსათვის საიდენტიფიცირებით კოდის განსაზღვრა ამ ორგანოს მიერ ევროკავშირისის კოდის შეთავაზებით და ევროკავშირის მიერ ამ საიდენტიფიცირებით კოდის მინიჭების გზით ხორციელდება.

ევროკავშირის ბაზარზე ეკვივალენტურობის პროცედურით იმპორტირებულ ორგანულ პროდუქტს უნდა ახლდეს ე.ნ. ინსპექტირების სერტიფიკატი (Certificate of Inspection), ამ სერტიფიკატის ფორმა წინამდებარე პუბლიკის No 5 დანართშია მოცემული. ინსპექტირების სერტიფიკატის გაცემა შეუძლიათ:

- მაკონტროლებელ ორგანოებს, რომლების შეტანილი არიან ეკვივალენტურობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მწარმოებელ მესამე ქვეყნების სიაში;
- მაკონტროლებელ ორგანოებს, რომლებიც ევროკომისიის მიერ შეევანილი არიან ორგანული პროდუქტების ეკვივალენტურობის დადგენაზე პასუხისმგებელ მაკონტროლებელ ორგანოთა სიაში.

ქვემოთ მოცემულია ინსპექტირების სერტიფიკატის გაცემის ზოგადი წესები:

- მაკონტროლებელმა ორგანომ ინსპექტირების სერტიფიკატი შესაბამისი დოკუმენტური და ფიზიკური შემოწმების საფუძველზე უნდა გასცეს;
- ყველა გაცემულ სერტიფიკატს უნდა მიენიჭოს რიგითი ნომერი და ქრონოლოგიურად უნდა გატარდეს მაკონტროლებელი ორგანოს შესაბამის რეესტრში;
- სერტიფიკატი შევსებული უნდა იყოს ევროკავშირის რომელიმე ოფიციალურ ენაზე (ბეჭდისა და ხელმოწერის გარდა), მთავრული ან ბეჭდური შრიფტით;
- საჭიროების შემთხვევაში, ევროკავშირის შესაბამისი წევრი ქვეყნის პასუხისმგებელ სახელმწიფო ორგანოებს შეუძლიათ მოითხოვონ სერტიფიკატის ამ ქვეყნის რომელიმე ოფიციალურ ენაზე თარგმნა;
- სერტიფიკატი უნდა შედგეს ერთ ორიგინალად;
- ევროკავშირის წევრ ქვეყანაში საქონლის პირველ მიმღებს ან იმპორტიორს, შესაბამისი მაკონტროლებელი ორგანოების ინფორმირების მიზნით, შეუძლია გააკეთოს სერტიფიკატის ასლი. ასეთ შემთხვევაში ასლზე აუცილებლად უნდა იქნეს დაბეჭდილი ან ბეჭდით დატანილი სიტყვები “COPY” ან “DUPLICATE”.

ინსპექტირების სერტიფიკატის გაცემის წესები სრულად ევროკომისიის 2008 წლის 8 დეკემბრის No 1235 რეგულაციის III ნაწილის მე-3 თავის მე-13 მუხლშია აღნერილი. ამასთან ერთად, ევროკომისიამ, 2008 წლის 15 დეკემბერს გამოაქვეყნა სპეციალური სახელმძღვანელო¹⁵, რომელიც, ევროკომისიის მიერ, მაკონტროლებელი ორგანოების (როგორც ორგანული პროდუქტების ევროკავშირის მოთხოვნებთან შესაბამისობის, ასევე

¹⁵ ევროკომისიის მიერ გამოქვეყნებული სპეციალური სახელმძღვანელოს ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მისაბართზე:

http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/news/download-material/guidelines_for_imports_en.pdf

ორგანული პროდუქტების ეკვივალენტურობის დადგენაზე პასუხისმგებელი და შესაბამისი მესამე ქვეყნების აღიარებისა და ამ მიზნით განაცხადების წარდგენის პროცედურებს, ასევე შეფასებისა და წლიური ანგარიშების მომზადების დეტალებს აღწერს.

მნიშვნელოვანია, რომ ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის № 834 (მუხლი 40) და 2008 წლის 8 დეკემბრის № 1235 (მუხლი 19) რეგულაციები ზემოაღნერილი ორი პროცედურიდან მნიშვნელოვან გამონაკლისს ითვალისწინებენ. კერძოდ, ევროკავშირის წევრმა ცალკეულმა ქვეყანამ შესაძლებელია თავის ბაზარზე დაუშვას ისეთი მესამე ქვეყნის ორგანული პროდუქცია, რომლებიც ევროკომისის მიერ არ არის აღიარებული, როგორც ეკვივალენტობის გარანტიის მქონე ორგანული პროდუქტების მნარმობელი ქვეყანა, და შესაბამისად, არ არის ჩართული ევროკომისის შესაბამის სიაში. აღნიშნული დაშვება ევროკავშირის წევრი ქვეყნის კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოს მიერ იმ შემთხვევაში ხორციელდება, თუ იმპორტიორი ევროკავშირის ამ წევრი ქვეყნის კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოს წარუდგენს საკმარის დასაბუთებას, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში მესამე ქვეყნის ორგანული პროდუქტი ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლობით დადგენილ ზოგად ნორმებს შეესაბამება. ხსენებული პროცედურის ამოქმედებისას ინსპექტირების სერტიფიკატს გასცემს მაკონტროლებელი ორგანო, რომელიც ევროკავშირის წევრი იმპორტიორი ქვეყნის კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოს მიერ იქნება ავტორიზებული. ასეთ შემთხვევაში, ევროკავშირის წევრი ქვეყნის ავტორიზაციის გამცემი კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანო ავსებს ინსპექტირების სერტიფიკატის მე-16 გრაფას.

საგულისხმოა, რომ ასეთი ავტორიზაციის მინიჭება, ევროკავშირის შესაბამისი რეგულაციის მიხედვით, მხოლოდ 2013 წლის 1 იანვრამდეა წებადართული.

ევროკავშირის წევრმა ქვეყანამ ევროკავშირის სხვა წევრ ქვეყნებსა და ევროკომისიას უნდა აცნობოს მის მიერ გაცემული ავტორიზაციის შესახებ. ევროკავშირის რომელიმე წევრი ქვეყნის ან ევროკომისის მოთხოვნის შემთხვევაში, გაცემული ავტორიზაცია უნდა გადაამოწმოს ევროკავშირის ორგანული წარმოების მუდმივმოქმედება კომიტეტმა. თუ შემოწმებამ დაადგინა, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში მესამე ქვეყანის ორგანული პროდუქტი ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლობით დადგენილ ზოგად ნორმებს არ აკმაყოფილებს, ევროკომისია ავტორიზაციის გამცემ ევროკავშირის წევრ ქვეყანას მოსთხოვს ხსენებული ავტორიზაციის გაუქმებას.

პრაქტიკული თვალსაზრისით, ზემოხსენებული პროცედურა ძალზე ხელ-საყრელია იმ მესამე ქვეყნებისათვის, რომლებიც ევროკომისიას არ უღიარებია ეკვივალენტობის გარანტის მქონე ორგანული პროდუქტების მწარმოებელ ქვეყნებად და არ არიან ჩართული ევროკომისის შესაბა-მის სიაში. აღნიშნულ შემთხვევაში, მესამე ქვეყანამ, მის ტერიტორიაზე ნაწარმოები ორგანული პროდუქტის ექსპორტი ევროკავშირის კონკრე-ტულ ქვეყანაში, შესაძლოა, ევროკომისის მიერ აღიარების რთული ბიუ-როკრატიული პროცედურების გვერდის ავლით განახორციელოს. თუმცა, როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, ამ პროცედურის გამოყენება მხოლოდ 2013 წლის 1 იანვრამდეა დაშვებული.

დანართი № 1

**პუბლიკურის მომზადებისას გამოყენებული ევროკავშირის
საკანონმდებლო დოკუმენტები**

1. ევროკავშირის საბჭოს 1991 წლის 24 ივნისის N 2092 რეგულაცია, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ორგანული წარმოების შესახებ.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/consleg/1991/R/01991R2092-20070101-en.pdf>

2. ევროკავშირის საბჭოს 1999 წლის 28 ივნისის No 468 გადაწყვეტილება, ევროკომისიაზე მინიჭებული უფლებამოსილების განხორციელების პროცედურების შესახებ.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1999D0468:20060723:EN:PDF>

3. ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის No 834 რეგულაცია, ორგანული წარმოების, ორგანული პროდუქტების მარკირების და ევროკავშირის საბჭოს 1991 წლის 24 ივნისის No 2092/91 რეზოლუციის გაუქმების შესახებ.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:189:0001:0023:E_N:PDF

4. ევროკომისიის 2008 წლის 5 სექტემბრის No 889 რეგულაცია, ორგანული წარმოების და ორგანული პროდუქტების მარკირების შესახებ ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის No 834 რეგულაციის რეალიზაციის დეტალური წესების შესახებ, ორგანული წარმოების, მარკირებისა და კონტროლის კუთხით.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:250:0001:0084:E_N:PDF

5. ევროკომისიის 2008 წლის 8 დეკემბრის No 1235 რეგულაცია, ევროკავშირის საბჭოს 2007 წლის 28 ივნისის No 834 რეგულაციის რეალიზაციის დეტალური წესების შესახებ, მესამე ქვეყნებიდან ორგანული პროდუქტების იმპორტის წესების კუთხით.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:334:0025:0052:E_N:pdf

6. ევროკომისიის 2009 წლის 3 ივნისის No 427 გადაწყვეტილება, ორგანული წარმოებაზე ტენიკური რჩევების ექსპერტთა ჯგუფის შექმნის შესახებ.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:139:0029:0031:E_N:PDF

7. ევროკომისიის 2010 წლის 24 მარტის No 271 რეგულაცია, (EC) No 889/2008 რეგულაციაში ცვლილებების შეტანის შესახებ, ორგანული პროდუქტების აღმიშვნელი ევროკავშირის ლოგოს გამოყენებასთან დაკავშირებით.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:084:0019:0022:E_N:PDF

დანართი № 2

რეალიზატორის დეკლარაციის ფორმა

Model of a vendor declaration referred to in Article 69

Vendor declaration according to Article 9(3) of Council Regulation (EC) No 834/2007	
Name, address of vendor:	
Identification (e.g. lot or stock number):	Product name:
Components: (Specify all components existing in the product/used the last in the production process)	
I declare that this product was manufactured neither 'from' nor 'by' GMOs as those terms are used in Articles 2 and 9 of Council Regulation (EC) No 834/2007. I do not have any information which could suggest that this statement is inaccurate. Thus, I declare that the above named product complies with Article 9 of Regulation (EC) No 834/2007 regarding the prohibition on the use of GMOs. I undertake to inform our customer and its control body/authority immediately if this declaration is withdrawn or modified, or if any information comes to light which would undermine its accuracy. I authorise the control body or control authority, as defined in Article 2 of Council Regulation (EC) No 834/2007, which supervises our customer to examine the accuracy of this declaration and if necessary to take samples for analytic proof. I also accept that this task may be carried out by an independent institution which has been appointed in writing by the control body. The undersigned takes responsibility for the accuracy of this declaration.	
Country, place, date, signature of vendor:	Company stamp of vendor (if appropriate):

დანართი № 3

**სასუქისა და ნიადაგის გამაუმჯობესებლების ჩამონათვალი,
რომელთა გამოყენება დაშვებულია ორგანულ წარმოებაში**

Fertilisers and soil conditioners referred to in Article 3(1)

Authorisation	Name	Description, compositional requirements, conditions for use
A	Compound products or products containing only materials listed hereunder: Farmyard manure	Product comprising a mixture of animal excrements and vegetable matter (animal bedding). Factory farming origin forbidden
A	Dried farmyard manure and dehydrated poultry manure	Factory farming origin forbidden
A	Composted animal excrements, including poultry manure and composted farmyard manure included	Factory farming origin forbidden
A	Liquid animal excrements	Use after controlled fermentation and/or appropriate dilution Factory farming origin forbidden
A	Composted or fermented household waste	Product obtained from source separated household waste, which has been submitted to composting or to anaerobic fermentation for biogas production Only vegetable and animal household waste Only when produced in a closed and monitored collection system, accepted by the Member State Maximum concentrations in mg/kg of dry matter: cadmium: 0.7; copper: 70; nickel: 25; lead: 45; zinc: 200; mercury: 0.4; chromium (total): 70; chromium (VI): 0
A	Peat	Use limited to horticulture (market gardening, floriculture, arboriculture, nursery)
A	Mushroom culture wastes	The initial composition of the substrate shall be limited to products of this Annex
A	Dejecta of worms (vermicompost) and insects	
A	Guano	
A	Composted or fermented mixture of vegetable matter	Product obtained from mixtures of vegetable matter, which have been submitted to composting or to anaerobic fermentation for biogas production
A	Products or by-products of animal origin as below: blood meal hoof meal horn meal bone meal or degelatinized bone meal fish meal meat meal feather, hair and 'chiquette' meal wool fur hair dairy products	Maximum concentration in mg/kg of dry matter of chromium (VI): 0

Authorisation	Name	Description, compositional requirements, conditions for use
A	Products and by-products of plant origin for fertilisers	Examples: oilseed cake meal, cocoa husks, malt culms
A	Seaweeds and seaweed products	As far as directly obtained by: (i) physical processes including dehydration, freezing and grinding (ii) extraction with water or aqueous acid and/or alkaline solution (iii) fermentation
A	Sawdust and wood chips	Wood not chemically treated after felling
A	Composted bark	Wood not chemically treated after felling
A	Wood ash	From wood not chemically treated after felling
A	Soft ground rock phosphate	Product as specified in point 7 of Annex IA.2. to Regulation (EC) No 2003/2003 of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁾ relating to fertilisers , 7 Cadmium content less than or equal to 90 mg/kg of P ₂ O ₅
A	Aluminium-calcium phosphate	Product as specified in point 6 of Annex IA.2. of Regulation 2003/2003; Cadmium content less than or equal to 90 mg/kg of P ₂ O ₅ Use limited to basic soils (pH > 7,5)
A	Basic slag	Products as specified in point 1 of Annex IA.2. of Regulation 2003/2003
A	Crude potassium salt or kainit	Products as specified in point 1 of Annex IA.3. of Regulation 2003/2003
A	Potassium sulphate, possibly containing magnesium salt	Product obtained from crude potassium salt by a physical extraction process, containing possibly also magnesium salts
A	Stillage and stillage extract	Ammonium stillage excluded
A	Calcium carbonate (chalk, marl, ground limestone, Breton ameliorant, (maerl), phosphate chalk)	Only of natural origin
A	Magnesium and calcium carbonate	Only of natural origin e.g. magnesian chalk, ground magnesium, limestone
A	Magnesium sulphate (kieserite)	Only of natural origin
A	Calcium chloride solution	Foliar treatment of apple trees, after identification of deficit of calcium
A	Calcium sulphate (gypsum)	Products as specified in point 1 of Annex ID. of Regulation 2003/2003 Only of natural origin
A	Industrial lime from sugar production	By-product of sugar production from sugar beet
A	Industrial lime from vacuum salt production	By-product of the vacuum salt production from brine found in mountains
A	Elemental sulphur	Products as specified in Annex ID.3 of Regulation 2003/2003
A	Trace elements	Inorganic micronutrients listed in part E of Annex I to Regulation 2003/2003
A	Sodium chloride	Only mined salt
A	Stone meal and clays	

⁽¹⁾ OJ L 304, 21.11.2003, p. 1.

დანართი № 4

დოკუმენტური დადასტურების (სერტიფიკატის) ფორმა

MODEL OF THE DOCUMENTARY EVIDENCE

referred to in Article 6(1)

Documentary evidence to the operator according to Articles 32(1)(c) and 29(1) of Regulation (EC) No 834/2007, required for import of compliant products in accordance with Article 6 of Regulation (EC) No 1235/2008	
1. Document number:	
2. Name and address of operator: main activity (producer, processor, importer, etc.):	3. Name, address and code number of control body/authority:
4. Product groups/activity: — Plant and plant products: — Livestock and livestock products: — Processed products:	5. defined as: organic production, in-conversion products, and also non-organic production, where parallel production/processing pursuant to Article 11 of Regulation (EC) No 834/2007 occurs
6. Validity period: Plant products from ... to ... Livestock products from ... to ... Processed products from ... to ...	7. Date of control(s):
8. This document has been issued in accordance with Articles 32(1)(c) and 29(1) of Regulation (EC) No 834/2007 and Article 6 of Regulation (EC) No 1235/2008. The declared operator has submitted his activities under control, and meets the requirements laid down in the named Regulations.	
Date, place:	
Signature on behalf of the issuing control body/authority:	

ହାର୍ଦିକ ପତ୍ର № 5

ინსპექტირების სერტიფიკატის ფორმა

CERTIFICATE OF INSPECTION FOR IMPORT OF PRODUCTS FROM ORGANIC PRODUCTION INTO THE EUROPEAN COMMUNITY

1. Issuing body or authority (name and address)	2. Council Regulation (EC) No 834/2007, Article 33(2) ☐ or Article 33(3) ☐ or Commission Regulation (EC) No 1235/2008, Article 19 ☐	
3. Serial number of the certificate of inspection	4. Reference No authorisation under Article 19	
5. Exporter (name and address)	6. Control body or control authority (name and address)	
7. Producer or preparer of the product (name and address)	8. Country of dispatch	
	9. Country of destination	
10. First consignee in the Community (name and address)	11. Name and address of the importer	
12. Marks and numbers. Container No(s). Number and kind. Trade name of the product	13. CN codes	14. Declared quantity
15. Declaration of body or authority issuing the certificate referred to in box 1.		
This is to certify that this certificate has been issued on the basis of the checks required under Article 13(4) of Regulation (EC) No 1235/2008 and that the products designated above have been obtained in accordance with rules of production and inspection of the organic production method which are considered equivalent in accordance with the provisions of Regulation (EC) No 834/2007.		
Date		
Name and signature of authorised person		Stamp of issuing authority or body

გვერდი კვეთებისა და მოწოდების პაკეტის მომსახული კრიზისუმცვევის დასაწერის მასში ვარგი

16. Declaration of the competent authority of the Member State of the European Union who granted the authorisation or its designate.

This is to certify that the products designated above have been authorised for marketing in the European Community in accordance with the procedure of Article 19 of Regulation (EC) No 1235/2008, under the authorisation number mentioned in box 4.

Date

Name and signature of the authorised person

Stamp of the competent authority or its designate in the Member State

17. Verification of the consignment by the relevant authority of the Member State.

Member State:

Import registration (type, number, date and office of the customs declaration):

Date:

Name and signature of authorised person

Stamp

18. Declaration of the first consignee.

This is to certify that the reception of the goods has been carried out in accordance with the provisions of Article 34 of Regulation (EC) No 889/2008.

Name of the company

Date

Name and signature of the authorised person

SUMMARY

Specific Issues of the Export of Organic Products from Third Countries to the EU Market

1. Introduction

Introduction gives the definition of organic products and historical overview of the development of organic farming in the EU. It provides information about: consultations and discussions held in 2003 with participation of EU Institutions, EU Member States and stakeholder groups; online consultation, in the scope of which the general public in the EU was asked to react to different aspects of the organic production; the hearing organised by the European Commission in 2004, where key issues of organic farming were discussed with EU Member States and with major stakeholders; 21-step Action Plan for organic food and farming, elaborated on the basis of the abovementioned consultations.

This chapter also lays down the following main principles of the abovementioned 21-step Action Plan: information-led development of the organic food market; strengthening public support for organic farming; improving and reinforcing the EU's organic farming standards, import and inspection requirements.

2. The EU rules on Organic Production

This chapter explores the EU legislative acts on the **Organic Production** (the legislative acts used in this publication is provided in the Annex 1 of this publication). The focus is on the EU Council Regulation No 834 of June 28, 2007 that gives **definition, objectives, principles and rules for Organic Production** and the European Commission Regulation No 889 of September 5, 2008 that lays down detailed rules for the implementation of Council Regulation No 834/2007.

In this chapter organic production is defined as an overall system of farm management and food production that combines best environmental practices, a high level of biodiversity, the preservation of natural resources, the application of high animal welfare standards and a production method in line with the preference of certain consumers for products produced using natural substances and processes.

The chapter informs about those ingredients, including the GMOs, which, according to the EU regulations are strictly prohibited in Organic Production.

Furthermore, second chapter of the publication explains **organic production rules** with regard to plant, seaweed, livestock and aquaculture animals, including rules for the collection of wild plants and seaweeds. It explains the conversion rules that shall apply to a farm where organic production is started.

3. The control system applicable to organic production in the EU

This chapter gives general overview on the control system applicable to organic production in the EU. Based on the title V of the EU Council Regulation No 834 of June 28, 2007 it describes: the competences and functions of the **competent authorities, control authorities** and **control bodies**; measures taken by control authorities and control bodies in case of infringements and irregularities; attributing a code number to each control authority or control body performing control tasks; organisation of audits or inspections of control bodies by competent authorities delegating control tasks to these control bodies; cooperation and exchange of information between competent authorities, control authorities, control bodies and European commission; reporting requirements.

4. The bodies active in the field of organic production in the EU

This chapter focuses on the European Commission's Decision 2009/427/EC, which established the **Expert Group for Technical Advice on Organic Production** that advises the European Commission in questions concerning information and promotion campaigns.

Furthermore, this chapter makes an overview of the **Standing Committee on Organic Farming** which was established in order to ensure close cooperation with the authorities of the EU Member States responsible for the organic sector and guarantee uniform application of the EU organic legislation and consists of representatives of the EU Member States and the European Commission.

In this conjunction, the publication also discusses the **Organic Farming Advisory Committee** that facilitates an exchange of experiences and opinions on different topics relating to organic production and **Organic Farming Information System (OFIS)** which became a key instrument for the exchange of agricultural data relating to organic products and for the provision of updated information to the public.

5. The EU standards on packaging, transportation, storage and labelling for Organic Products

This chapter pays due attention to the labelling requirements for the organic products, including conditions for the appearance in the labelling of the code number of control authority or control body and of the place where the agricultural raw materials of which the organic product was composed have been farmed, as well as of the new EU logo for organic products, established by the European Commission Regulation No 271 of March 24, 2010. It also provides necessary explanations on usage of this logo and provides information on the packaging, transportation and storage of organic products.

6. The EU import rules for organic products of third countries

This chapter lays down the EU import rules for import of the Organic Products from third countries. Here, the Commission Regulation No 1235 of December 8, 2008 outlines rules of import in details.

Different procedures of **import for Compliant Products** and **import of products providing equivalent guarantees** are described in this chapter. It also describes: procedures for recognition of control bodies and control authorities of third countries for the purpose of "compliance", as well for the purpose of "equivalence"; compilation and content of the list of recognised control bodies and control authorities for the purpose of "compliance" and for the purpose of "equivalence"; procedure for requesting inclusion in the list of recognised control bodies and control authorities for the purpose of "compliance" and for the purpose of "equivalence"; compilation and content of the list of third countries which are recognised as a producer of organic products with equivalent guarantees; procedure for requesting inclusion in the list of third countries; **Documentary Evidence** required for import of compliant products; **Certificate of Inspection** required for import of the products providing equivalent guarantees.

This chapter informs about a very important derogation allowed by EU regulations. In accordance to this derogation an EU Member State may permit export of a third country's organic product even if this particular third country is not recognised by the EU as a producer of organic products with equivalent guarantees. In such cases, the control body of the third country is authorised by the competent authority of the EU member state to issue the Certificate of Inspection. The EU Member States shall no longer grant abovementioned authorisation to the control body of the third country to issue the Certificate of Inspection as from January 1, 2013.

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

